

**Evaluace systémového
projektu „Národní
centrum pro
elektronické informační
zdroje - CzechELib“
podpořeného z PO 1 OP
VVV**

**Průběžná zpráva za rok
2019**

Ernst & Young, s.r.o.
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1 - Nové Město
IČ: 26705338

Obsah

Obsah.....	2
1. Manažerské shrnutí.....	4
2. Shrnutí dosavadních aktivit evaluace a plán aktivit v dalším období.....	7
3. Vyhodnocení evaluačních otázek	12
4. Závěry a doporučení	36
5. Seznam použitých zdrojů	40
6. Přílohy	41
Příloha č. 1 – technická zpráva	42
Příloha č. 2.1 – Vzor dotazníku pro členské instituce (CAWI).....	48
Příloha č. 2.2 – Vzor dotazníku pro studenty vysokých škol (CAWI).....	55
Příloha č. 2.3 – Anonymizované výsledky dotazníkového šetření pro členské instituce	57
Příloha č. 2.4 – Anonymizované výsledky dotazníku pro studenty vysokých škol	58
Příloha č. 2.5 – Scénář rozhovoru s členskými institucemi a anonymizované přepisy.....	59
Příloha č. 2.6 – Scénář rozhovoru se zástupci dalších aktérů a anonymizované přepisy	74
Příloha č. 3 – Grafický přehled výstupů evaluace	84



Building a better
working world



Seznam zkratek

AV ČR	AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
CAWI	COMPUTER ASSISTED WEB INTERVIEWING
ČKR	ČESKÁ KONFERENCE REKTORŮ
EIZ	ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE
EQ	EVALUAČNÍ OTÁZKA
ERMS	ELECTRONIC RESOURCES MANAGEMENT SYSTEM
FTE	EKVIVALENT JEDNOHO PRACOVNÍKA NA PLNÝ ÚVAZEK
JŘBU	JEDNACÍ ŘÍZENÍ BEZ UVEŘEJNĚNÍ
KA	KLÍČOVÁ AKTIVITA
MMR - NOK	MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ – NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI
MŠMT	MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
NA	NOT AVAILABLE
NTK	NÁRODNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA
OA	OPEN ACCESS
OP VVV	OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ
PEZ	PRŮBĚŽNÁ EVALUAČNÍ ZPRÁVA
RVŠ	RADA VYSOKÝCH ŠKOL
RVVI	RADA PRO VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE
VaV	VÝZKUM A VÝVOJ
VŠ	VYSOKÁ ŠKOLA
VZ	VEŘEJNÁ ZAKÁZKA
VVI	VEŘEJNÁ VÝZKUMNÁ INSTITUCE
ZZVZ	ZÁKON O ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Slovník pojmů

Členská instituce	Pokud není uvedeno jinak, termínem členská instituce jsou v textu kromě členských institucí (instituce s podepsanou smlouvou o centralizovaném zadávání) označovány také účastnické instituce (instituce, které mají zájem o podpis smlouvy o centralizovaném zadávání s CzechELib, ale smlouva zatím není podepsána).
Poskytovatel EIZ	Pokud není uvedeno jinak, termínem poskytovatel elektronických informačních zdrojů je v textu za účelem zjednodušení označován subjekt, který je vydavatelem či exkluzivním dodavatelem elektronických informačních zdrojů.



1. Manažerské shrnutí

1.1. Úvod

Druhá průběžná zpráva je zpracována na základě smlouvy o dílo ze dne 18. října 2017 uzavřené mezi Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy (dále také „MŠMT“ či „Zadavatel“) a Ernst & Young, s.r.o. (dále také „EY“). Smlouva byla uzavřena na základě výsledku zadání veřejné zakázky Evaluace systémového projektu „Národní centrum pro elektronické informační zdroje – „CzechELib“ podpořeného z prioritní osy 1 operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále také „PO1 OP VVV“).

Cíle evaluace jsou v souladu se zadávací dokumentací:

- ▶ Průběžně kvalitativně a kvantitativně vyhodnocovat realizaci projektu a do jaké míry hodnocený projekt naplňuje své stanovené cíle.
- ▶ Poskytnout ŘO OP VVV a realizátorovi IPs zpětnou vazbu a doporučení týkající se realizace projektu CzechELib.

Vstupní zpráva definuje celkem čtrnáct evaluačních otázek, přičemž tato průběžná evaluační zpráva (dále také „2. PEZ“) byla zaměřena na osm níže uvedených evaluačních otázek (dále také „EQ“).

- ▶ EQ1 – Jak probíhá realizace projektu?
- ▶ EQ2 – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib? Je prováděná publicita projektu a propagace EIZ efektivní?
- ▶ EQ3 – Do jaké míry jsou vybraní zástupci cílových skupin spokojeni s informační a metodickou podporou ze strany národního licenčního centra?
- ▶ EQ4 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu u zástupců institucí, které se do projektu zapojily?
- ▶ EQ5 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu ostatními klíčovými aktéry?
- ▶ EQ6 – Je příprava a realizace vnitřních evaluací, tzn. evaluací v rámci projektu efektivní?
- ▶ EQ7 – Do jaké míry je vytvořené národní licenční centrum funkční a plní svou roli?
- ▶ EQ9 – Je možné identifikovat jakékoliv další (projektem neřešené) nedostatky / slabá místa nebo mezery systému centralizovaného nákupu, které je potřeba řešit? Pokud ano, jaké to jsou a jaká jsou navrhovaná řešení?



1.2. Hlavní zjištění a závěry

V hodnoceném období červen 2018 – květen 2019 byly aktivity projektu zaměřeny zejména na zasmulvnění dalších elektronických informačních zdrojů¹ (poptávané EIZ, které zatím nebyly v rámci projektu k dispozici, dodatečné zapojení členských institucí ke stávajícím EIZ prostřednictvím zapojení do stávajících konsorcií či vytvoření konsorcií nových), zajištění ERMS² pro správu EIZ a softwaru na statistiky využívání EIZ pro členské instituce (dosud proběhl sběr požadavků členských institucí a výběr dodavatele). Ve srovnání s předcházejícím hodnoceným obdobím došlo k minimalizaci zpoždění projektových aktivit, a to zejména v důsledku získaných zkušeností s procesy akvizice EIZ (na straně realizačního týmu projektu CzechELib i poskytovatelů EIZ) a lepší definicí požadavků na kontrolu. Z rozpočtového hlediska se projektu podařilo dosáhnout k červnu 2019 průběžný finanční milník a vzhledem k počtu zasmulvněných EIZ lze očekávat splnění závěrečného hraničního milníku.

Projektu se až na výjimky daří plnit potřeby členských institucí v oblasti EIZ. Členské instituce i další aktéři (zástupci MŠMT či RVVI) vnímají množství přínosů projektu CzechELib, jde zejména o zajišťování EIZ, stabilizaci systému financování, úsporu prostředků a snížení administrativní zátěže. Spolupráce a komunikace (webové stránky a poskytování informací realizačním týmem projektu, pravidelná setkávání) je členskými institucemi hodnocena pozitivně.

Z hlediska rizik a dlouhodobé udržitelnosti dosažených výsledků je klíčový systém financování národního licenčního centra a samotného nákupu EIZ v období po roce 2020. Zdroj financování EIZ po roce 2020 je aktuálně v řešení. Zdroj financování EIZ by měl být jasný nejpozději do 1Q 2020, aby bylo možné prodloužit (či ukončit) smlouvy se stávajícími dodavateli EIZ.

¹ Dále také „EIZ“.

² Electronic resources management system.



1.3. Doporučení

- ▶ **Systematicky zavést prvky interní evaluace** za účelem průběžného vyhodnocení projektu v roce 2020 – systematická interní evaluace nebyla v rámci projektu dosud zavedena a za účelem kvalitního zpracování průběžného vyhodnocení doporučuje evaluátor zavést některé z dalších prvků interní evaluace s určením jasné zodpovědnosti.
 - Odůvodnění – Vzhledem k potřebě průběžného hodnocení může dojít k situaci, kdy nebudou v požadovaný čas k dispozici potřebná data pro vyhodnocení.
- ▶ **Zohlednit v rámci mantinelů nastavení projektu téma Open Access** a komunikovat jej vůči členským institucím – evaluátor doporučuje informovat pověřené osoby členských institucí o plánovaných změnách v oblasti OA a připravovat členské instituce na možná rizika spojená s přechodem na OA. Evaluátor dále doporučuje řešit téma Open Access a jeho nastavení v rámci projektu s poskytovatelem dotace.
 - Odůvodnění – jedná se o téma, které vnímají zástupci členských institucí jako zásadní v dlouhodobém horizontu s ohledem na finanční situaci zapojených organizací.
- ▶ **Vytvořit detailní komunikační strategii** – Evaluátor doporučuje vytvořit komunikační strategii pro rok 2020, jež bude zohledňovat rozdílnost členských institucí a bude mít jasné formulované komunikační aktivity vůči klíčovým aktérům ve vztahu k dalšímu vývoji v oblasti VaV po roce 2020.
 - Odůvodnění – současná strategie řízení komunikace, respektive komunikační plán, jsou formálně zpracovány a neposkytují dostatečný podklad pro řízení komunikace projektu vůči různým typům členských institucí a dalším aktérům.
- ▶ **Využít případné volné kapacity realizačního týmu a finančních prostředků na podporu členských institucí nad rámec nákupu EIZ** – Evaluátor doporučuje prostřednictvím sběru zpětné vazby (např. prostřednictvím interní evaluace) průběžně analyzovat potřeby členských institucí a v rámci možností projektu je zohlednit při využívání volných kapacit. Možnou formou získání zpětné vazby členských institucí může být např. pravidelné setkávání členských institucí či krátká anketa mezi pověřenými osobami. Případné konkrétní formy podpory budou zvoleny na základě dostatečné poptávky členských institucí tak, aby nedocházelo k přílišné individualizaci podpory a nadměrnému zatížení realizátora projektu specifickými požadavky členských institucí.
 - Odůvodnění – v rámci evaluace byly identifikovány možné formy podpory členských institucí např. ve formě manuálu zjednodušeného postupu pro akvizici EIZ pro členské instituce pořizující část EIZ mimo projekt CzechELib či podporu členských institucí při propagaci využívání EIZ v rámci institucí (jedním z očekávaných přínosů realizace projektu je dle charty zvýšení povědomí o využívání EIZ).



2. Shrnutí dosavadních aktivit evaluace a plán aktivit v dalším období

2.1. Popis realizovaných aktivit

Evaluační aktivity byly ve druhé průběžné zprávě zaměřeny zejména na průběžné hodnocení přínosů projektu CzechELib ze strany zástupců členských institucí, na realizaci a průběh projektu a komunikaci a spolupráci mezi realizačním týmem projektu a pověřenými osobami členských institucí. Ve srovnání s první průběžnou evaluační zprávou (dále také „1. PEZ“) byly informace získány také od dalších zainteresovaných stran, jako jsou např. zástupci v oblasti VaV či studenti VŠ. Šíře zaměření evaluace vyplývá z počtu relevantních evaluačních otázek pro Průběžnou zprávu 2019, kterých je osm (v 1. PEZ byly relevantní tři evaluační otázky).

Na začátku roku 2019 (únor – březen) bylo realizováno dotazníkové šetření mezi zástupci členských institucí. Dotazník sloužil zejména pro získání zpětné vazby od zástupců členských institucí, kterým jsou v rámci projektu zajišťovány EIZ. Dotazník byl připomínkován a odsouhlasen realizačním týmem a Zadavatelem a pilotován na vzorku členských institucí. Dotazníkové šetření bylo v období duben – květen doplněno kvalitativními polostrukturovanými rozhovory, jejichž účelem bylo získání detailnějšího pohledu do klíčových témat evaluace. Informace o prováděných evaluačních aktivitách byly předmětem pravidelných reportů pro Zadavatele evaluace. V dubnu 2019 proběhlo setkání EY se zástupci realizačního týmu projektu, v rámci něhož byly diskutovány zejména následující oblasti:

- ▶ Veřejné zakázky na EIZ a dodatečná poptávka členských institucí po EIZ,
- ▶ ERMS a modul na statistiky využívání EIZ,
- ▶ Řízení projektu a plánované aktivity,
- ▶ Komunikace s dalšími zainteresovanými stranami,
- ▶ Open access,
- ▶ Vzdělávání a školení.

2.2. Plán následujících aktivit

Aktivity v dalším období budou vycházet zejména z relevantních evaluačních otázek pro průběžnou zprávu 2020 (EQ1, EQ6 a EQ8, viz Vstupní zpráva). Relevantní specifická témata pro následující období tak jsou zejména následující témata:

- ▶ Uspokojování poptávky členských institucí po EIZ a vnímané přínosy,
- ▶ Hodnocení ERMS a modulu statistik využívání EIZ členskými institucemi,
- ▶ Průběh realizace projektu a plánované aktivity,
- ▶ Nastavení systému interních evaluací,
- ▶ Komunikační strategie.



2.3. Metodologie přístupu EY k evaluaci

Za účelem zodpovězení evaluačních otázek byla realizována dotazníková šetření (hlavní šetření bylo zaměřené na členské instituce, doplňující šetření zjišťovalo informace od studentů VŠ), která byla doplněna řízenými rozhovory se zástupci členských institucí, akademického sektoru a veřejné správy.

Informace byly získávány od zástupců následujících typů členských institucí:

- ▶ veřejné výzkumné instituce (VVI),
- ▶ vysoké školy,
- ▶ nemocnice (včetně fakultních),
- ▶ jiné výzkumné organizace,
- ▶ knihovny mimo výše uvedené organizace (např. krajská).

Dotazníkové šetření mezi členskými institucemi

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit postoje členských institucí jejich očekávání spojená s projektem a identifikovat vnímané přínosy zapojení organizací do projektu CzechELib.

Dotazníkové šetření pokrývalo zejména následující témata:

- ▶ hodnocení přínosů projektu CzechELib,
- ▶ spolupráce a komunikace realizačního týmu CzechELib se zástupci členských institucí,
- ▶ hodnocení průběhu projektu a klíčových procesů (např. způsob výběru EIZ),
- ▶ možnosti další podpory a vzdělávání členských institucí v rámci CzechELib.

Dotazníkové šetření bylo realizováno online formou (CAWI). Pro sběr dat byl využit interní dotazníkový nástroj eSurvey. Za účelem sběru dat bylo realizačním týmem CzechELib dodáno celkem 139 kontaktů zastupujících 121 institucí.³ Alespoň částečně dotazník vyplnilo 125 osob (90 %), z nichž dotazník dokončilo celkem 115 respondentů (83 %). Návratnost dotazníku tak byla ve srovnání s rokem 2018, ve kterém dotazník kompletně vyplnilo 55 % respondentů, výrazně vyšší.

³ U 18 členských institucí byli osloveni dva zástupci, tj. pověřená osoba (ke komunikaci s projektem CzechELib) a zástupce pověřené osoby. Zasláný seznam kontaktů obsahoval i některé účastnické instituce, tj. instituce, se kterými bylo v rámci projektu jednáno, ale tyto instituce nepořídili prostřednictvím projektu CzechELib žádný EIZ. Celkový počet členských institucí, které prostřednictvím CzechELib získali EIZ je aktuálně 113.



Největší zastoupení mezi respondenty měli zástupci VVI, zastoupení všech typů organizací je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka 1 Struktura respondentů CAWI dle typu organizace (N=115)

Typ organizace	Zastoupení v CAWI (%)
Veřejné výzkumné instituce (VVI)	41,7 %
Vysoké školy	25,2 %
Nemocnice (včetně fakultních)	7,8 %
Jiné výzkumné organizace (VO)	10,4 %
Knihovny mimo výše uvedené organizace	11,3 %
Jiné ⁴	3,5 %

U tří typů organizací jsme zjišťovali jejich velikost (VŠ, VVI a knihovny), aby bylo možné zjistit případné rozdíly mezi organizacemi různé velikosti. Informace o zastoupení jednotlivých podskupin je uvedena v Příloze č. 1.

Dotazovány byly osoby, které jsou zodpovědné nebo se podílejí na správě a nákupu EIZ. Největší zastoupení měli respondenti se zodpovědností za nákup EIZ. Detailní struktura respondentů dle typu jejich zapojení do nákupu a správy EIZ je zobrazena v Tab. 2.⁵

Tabulka 2 Struktura respondentů CAWI dle jejich role v organizaci

Role respondenta ve vztahu k EIZ	Zastoupení v CAWI (%)
Osoba zodpovědná za nákup EIZ v organizaci	63,5 %
Osoba zodpovědná za správu EIZ v organizaci	34,8 %
Osoba podílející se na nákupu EIZ v organizaci	20,0 %
Osoba podílející se na správě EIZ v organizaci	14,8 %

⁴ Respondenti jako jiné uvedli např. organizaci veřejného sektoru či muzeum.

⁵ Bylo možné označit více odpovědí a součet se tak nerovná 100 %. Vzhledem k výsledkům lze konstatovat, že je u respondentů častý souběh rolí v nákupu i správě EIZ v organizaci.



Uživatel EIZ (výlučně)⁶	1,7 %
Jiná role (např. kontaktní osoba)⁷	6,1 %

Obdobně jako v případě typu organizace byly v dotazníkovém šetření zahrnuty dostatečně všechny role respondentů ve vztahu ke správě / nákupu EIZ v organizaci.

Informace získané z dotazníkového šetření jsou uvedeny u jednotlivých relevantních evaluačních otázek a dále pak v technické zprávě a Příloze č. 2.3 (anonymizované výsledky CAWI). Za účelem zobecnění byly otevřené otázky kódovány do vyčerpávajících kategorií (např. otevřená otázka na spokojenost s komunikací a spoluprací byla kódována do čtyř různých hodnocení, více viz Příloha č. 1).

Řízené rozhovory se zástupci členských institucí

V návaznosti na provedené dotazníkové šetření byli osloveni vybraní respondenti k řízenému rozhovoru. Téma polostrukturovaného rozhovoru vycházela z relevantních evaluačních otázek, struktury dotazníkového šetření a částečně ze zkušeností se scénářem strukturovaného rozhovoru z roku 2018.

Na základě několika testovacích rozhovorů byl scénář rozhovoru upraven do finální podoby, která je k dispozici v Příloze č. 2.5. Finální podoba scénáře byla konzultována se Zadavatelem a realizačním týmem projektu CzechELib.

Celkem proběhlo 15 řízených rozhovorů. Do velké míry byly využity kontakty zanechané v dotazníkovém šetření respondenty. Jako další zdroj kontaktů byl využit seznam zástupců členských institucí poskytnutý realizačním týmem projektu CzechELib.

Při výběru respondentů bylo zohledněno geografické umístění členské instituce. Sedm respondentů zastupovalo členské instituce se sídlem v Praze, dva respondenti organizace z českých krajů mimo Prahu a zbývajících šest respondentů zastupovalo organizace sídlící na Moravě či ve Slezsku (jednalo se zejména o Brno a Ostravu).

Nejvíce rozhovorů bylo provedeno se zástupci VVI. Počet respondentů řízených rozhovorů dle typu organizace je obsažen v Tab. 3:

⁶ I přes uvedení možnosti výlučně uživatel EIZ oba respondenti, kteří uvedli tuto možnost, uvedli zároveň i podíl na nákupu a správě EIZ. Z tohoto důvodu jsme tak oba respondenti ponechali ve vzorku.

⁷ Jednalo se např. o kontaktní osobu (o nákupu EIZ rozhoduje dle respondentů vedení organizace, což lze předpokládat také u části organizací, jejichž zástupci uvedli, že jsou zodpovědní za nákup).



Tabulka 3 Počet respondentů řízených rozhovorů dle typu organizace (N=15)

Typ organizace	Počet
Veřejné výzkumné instituce (VVI)	6
Vysoké školy	3
Nemocnice (včetně fakultních)	2
Jiné výzkumné organizace (VO)	1
Knihovny mimo výše uvedené organizace	3

Řízené rozhovory se zástupci dalších klíčových aktérů

Dále byly provedeny strukturované rozhovory se zástupci dalších klíčových aktérů (např. zástupce MŠMT či RVVI). Rozhovor s těmito respondenty byl zaměřen zejména na následující témata:

- ▶ znalost projektu CzechELib a dostupnost informací,
- ▶ hodnocení dosavadních přínosů projektu CzechELib,
- ▶ srovnání se souvisejícími projekty realizovanými před projektem CzechELib,
- ▶ udržitelnost dosažených výsledků projektu CzechELib.

Vzhledem k vyšší časové vytíženosti potenciálních respondentů byly ke konci května provedeny tři osobní a telefonické rozhovory o souhrnné délce přesahující dvě hodiny.

Dotazníkové šetření mezi studenty vysokých škol

Další skupinou, od které byla v rámci evaluace zjišťována zpětná vazba, jsou studenti VŠ. Za účelem zodpovězení relevantních EQ bylo navrženo krátké dotazníkové online šetření (CAWI), jehož prezentace na sociálních sítích univerzity či umístění na webových stránkách knihovny bylo domluveno se zástupci čtyř knihoven VŠ (z řad členských institucí). Dotazník byl také umístěn na webovém portálu vedavyzkum.cz, který informuje o aktualitách v oblasti VaV.

Počet respondentů v tomto dotazníkovém šetření byl ke konci května 2019 na hodnotě 23, a proto získané informace nemají dostatečně vysokou vypovídací hodnotu. Dílčí zjištění jsou s odkazem na nízký počet respondentů uváděna u relevantních evaluačních otázek.



3. Vyhodnocení evaluačních otázek

V rámci druhé průběžné zprávy byly vyhodnoceny následující evaluační otázky:

- ▶ EQ1 – Jak probíhá realizace projektu?
- ▶ EQ2 – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib? Je prováděná publicita projektu a propagace EIZ efektivní?
- ▶ EQ3 – Do jaké míry jsou vybraní zástupci cílových skupin spokojeni s informační a metodickou podporou ze strany národního licenčního centra?
- ▶ EQ4 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu u zástupců institucí, které se do projektu zapojily?
- ▶ EQ5 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu ostatními klíčovými aktéry?
- ▶ EQ6 – Je příprava a realizace vnitřních evaluací, tzn. evaluací v rámci projektu efektivní?
- ▶ EQ7 – Do jaké míry je vytvořené národní licenční centrum funkční a plní svou roli?
- ▶ EQ 9 – Je možné identifikovat jakékoliv další (projektem neřešené) nedostatky / slabá místa nebo mezery systému centralizovaného nákupu, které je potřeba řešit? Pokud ano, jaké to jsou a jaká jsou navrhovaná řešení?

3.1. Vyhodnocení EQ1

Vyhodnocení evaluační otázky EQ1 – Jak probíhá realizace projektu

Realizace projektu ve velké míře odpovídá plánovanému harmonogramu a potřebám cílových skupin. V rámci předcházejícího hodnoceného období byl vytvořen systém výběru EIZ. V hodnoceném období dochází k implementaci vytvořených postupů a zasmluvňování EIZ pro členské instituce. Vzhledem k dosavadním mírně nižším skutečným cenám za EIZ oproti cenám očekávaným v roce 2016 lze z pohledu rozpočtu projektu předpokládat jistou finanční rezervu a její využití na rozšíření či podporu některé stávající aktivity nebo realizaci nových aktivit, které by odpovídaly zaměření projektu a jeho nastavení (v případě schválení změny v projektu). Případná úspora bude posouzena v září 2019 a o jejím využití rozhodne Řídicí výbor a poskytovatel dotace (ŘO OP VVV).

Zpoždění jedné z hlavních aktivit projektu, tj. administrace nákupu EIZ, bylo oproti roku 2017 již vyrovnáno. V únoru 2019 byly podepsány všechny licenční smlouvy na přístup k EIZ pro období 2019 – 2022 (bylo podepsáno dalších 14 licenčních smluv pro období 2019+).



Následující tabulka pak zobrazuje průběh projektu s ohledem na stanovený plán uvedený v Chartě projektu (verze platná ke květnu 2019).

Tabulka 4 Plnění fází projektu

Aktivita	Plán	Aktuální stav
Zahájení projektu.	1. Q 2017	Splněno
Vývoj systémů pro nákup, zajišťování, správu a hodnocení EIZ.	4. Q 2018	Splněno částečně – v hodnoceném období docházelo k tvorbě systému pro správu a hodnocení EIZ a tato aktivita by měla být dokončena v průběhu roku 2019. V současné době dochází k testování členskými institucemi.
Vypracování metodik pro řízení, workflow, finanční toky, vyjednávací strategie nákupu EIZ a další.	2017 a 2018	Splněno. Došlo k ustálení postupů pro výběr a akvizici EIZ (např. způsob plateb členských institucí za EIZ zohledňující případné kurzové změny).
Vývoj webu a implementace funkcionalit.	2.–3. Q 2017	Splněno. Došlo k vytvoření webových stránek, které obsahují informace o projektu a nabízených EIZ.
Podpisy smluv s domácími a zahraničními poskytovateli EIZ.	2018, 2019, 2020	Splněno částečně. ⁸ V polovině března 2019 byly podepsány všechny plánované licenční smlouvy mezi NTK a poskytovateli EIZ na přístup k EIZ pro období 2019 – 2022. ⁹
Nákup / zajištění EIZ pro uživatele z projektu.	2017, 2018, 2019	Splněno. V březnu 2019 byly podepsány všechny smlouvy mezi NTK a členskými institucemi o zajištění

⁸ Dochází k plnění aktivity dle harmonogramu. Z důvodu plánu do roku 2020 však nelze hodnotit jako splněno.

⁹ Některé EIZ nebyly pořízeny na celé období 2019 – 2022, ale pouze jeho část. Ve výjimečných případech bylo vyjednáno kratší období (metrické nástroje se souhlasem RV či EIZ, kdy s dodavatelem nebylo možné vyjednat celé uvedené období).



		a zpřístupnění EIZ na přístup k EIZ pro období 2019 – 2022.
Vyjednávání podmínek nákupu EIZ na další období, možný postupný přechod na OA.	2020	NA
Provozování centra, možné další přechody na OA, evaluace, návrhy doporučení pro budoucí fungování centra.	2021–2022	NA
Vyjednávání podmínek nákupu EIZ na další období.	2022	NA
Ukončení projektu.	4. Q 2022	NA
Hodnocení přínosů fungování CzechELib.	1. Q 2022 – do ukončení programu OP VVV	NA

Zpoždění ze začátku projektu se podařilo eliminovat především díky získání a využívání zkušeností na straně realizátora projektu, poskytovatelů EIZ, členských institucí a dalších relevantních subjektů. Zároveň bylo největší množství elektronických zdrojů co do objemu finančních prostředků vyjednáno a zaslavněno v úvodu projektu (2018 a 2019) a v následujících letech už se jedná především o zpřístupnění méně žádaných EIZ či oborově významné EIZ, které byly posunuty kvůli udržitelnosti projektů z OP VaVpl.

Detailní popis jednotlivých podotázek je uveden níže.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jak jsou realizovány klíčové aktivity projektu

Aktivity nezbytné pro běh projektu **jsou průběžně realizovány**, a to **především KA1** (Řízení projektu), **KA2** (Vytvoření, provozování a evaluace CzechELib), **KA4** (Administrace a správa provozu systému přístupu k EIZ a jeho evaluace) a **KA5** (Technologické zajištění správy centra). **Částečně jsou pak realizovány aktivity KA3** (Nastavení pravidel systému, výběrová řízení na zajištění licencí pro EIZ a evaluace) a **KA6** (Publicita projektu, propagace EIZ a podpora uživatelů CzechELib). **KA7** (Závěrečná evaluace a doporučení) je plánována na závěrečnou fázi projektu, a **aktuálně tedy neprobíhá**.

Aktivita **KA1** probíhala po celé hodnocené období. Ve srovnání s předcházejícím hodnoceným obdobím nedocházelo ve výrazné míře ke zpoždování realizace oproti harmonogramu. Došlo ke splnění průběžného finančního milníku pro rok 2019, dle aktuálních prognóz by měl být naplněn průběžný finanční milník v roce 2020. Pro efektivní řízení projektu je dále důležité neobsazení klíčové pozice garanta publicity zodpovědného za KA6. Neobsazení pozice je dáno zejména mzdovými limity projektu a dále také procesem schvalování (požadavek na schválení musí být schválený vícero osobami). Za účelem úspěšného náboru by mezi realizátorem projektu a poskytovatelem dotace mělo dojít k identifikaci možných aktivit a způsobilosti souvisejících



nákladů (např. podpora zviditelnění inzerátu ad.) K obsazení některých pozic došlo v období před odevzdáním této průběžné zprávy např. obsazení hlavního ekonoma projektu od dubna 2019. V době realizace evaluace byla již obsazena pozice ředitele CzechELib, jež je vykonávána totožnou osobou jako pozice hlavního projektového manažera. Zároveň byla provedena úprava stávajících pozic tak, aby byla zjednodušena organizační struktura a zachována jasně daná zodpovědnost jednotlivých pracovníků vůči vedení.

KA2, která je zaměřena na vytvoření a provozování národního licenčního centra, probíhá dle plánu. Vytvořené licenční centrum plní do velké míry potřeby zapojených členských institucí (více viz EQ7) a spolupráce zaměstnanců tohoto centra s pověřenými osobami členských institucí je hodnocena pozitivně. Dosud však neprobíhá interní evaluace fungování národního licenčního centra realizačním týmem projektu CzechELib.

V rámci **KA3** byla vytvořena v roce 2018 aktualizovaná Metodika výběru EIZ. K únoru 2019 byly zasluzněny všechny licenční smlouvy na přístup k EIZ pro období 2019–2022 a březnu 2019 podepsány všechny Smlouvy o zajištění a zpřístupnění EIZ na 2019+. V březnu 2019 byly shromážděny požadavky členských institucí na EIZ od roku 2020, které ještě nebyly zasluzněny. Do konce května dostaly členské instituce návrh cen za EIZ a do konce června dojde k případnému potvrzení zájmu ze strany členských institucí. V případě potvrzení dojde v průběhu 3Q k vyhlášení veřejných zakázek. Dále dochází k dodatečnému zapojování členských institucí k již zasluzněným EIZ, a to buď jejich zapojením do stávajících konsorcií, do limitu 10 % hodnoty původní zakázky, max. však do podlimitní VZ dle ZZVZ. V průběhu hodnoceného období došlo kvůli nedostatečným kapacitám na straně dodavatele ke změně dodavatele právnických služeb a administrace VZ, přičemž spolupráce s realizačním týmem projektu a firmou zajišťující administraci veřejných zakázek a firmou zajišťující právní služby probíhá dle hodnocení zástupců projektu CzechELib výborně. V rámci klíčové aktivity dosud nedochází k systematické interní evaluaci klíčové aktivity.

Administrace a správa provozu systému přístupu k EIZ a jeho evaluace (**KA4**) funguje dle plánu, v rámci aktivity dochází k monitorování využívání EIZ, jež je kromě realizátora projektu určeno také pro členské instituce, jejichž zástupci hodnotí dostupné statistiky o využívání EIZ jako přínosné.

V případě **KA5** se aktuálně jedná o stěžejní klíčovou aktivitu, ve které došlo k zajištění dodavatele a tvorbě ERMS určeného pro správu EIZ, který by měl zjednodušit práci s EIZ pověřeným osobám z členských institucí. K podobě zadávací dokumentace na tento systém se mohli prostřednictvím připomínek vyjádřit také zástupci členských institucí. ERMS je členským institucím k dispozici zatím v základní verzi za účelem připomínkování a hodnocení plné verze bude jedním z hlavních témat hodnocení příští průběžné zprávy.

Řádná realizace Zajišťování publicity projektu a propagace EIZ (**KA6**) je aktuálně ohrožena neobsazením pozice garanta publicity. V rámci projektu byla zpracována strategie řízení komunikace, která je však do velké míry spíše formálním dokumentem (viz 1. PEZ). Ve druhé polovině roku 2018 byla vytvořena detailnější komunikační strategie na rok 2019, jež byla schválena Řídicím výborem. Komunikační strategie však neobsahuje detailnější segmentaci členských institucí (viz vnímaný přínos a hodnocení postupů pro výběr EIZ a stanovení ceny EIZ za členskou instituci) a přiřazení konkrétních komunikačních nástrojů jednotlivým aktérům v oblasti VaV (např. státní správě či zástupcům odborné veřejnosti nad rámec prezentace na akcích pořádaných či spolupořádaných CzechELib).

KA7 Závěrečná evaluace a doporučení dosud neprobíhá, ke květnu 2019 běží pouze externí evaluace zajišťovaná EY. Interní evaluace v rámci projektu formálně neprobíhá, nicméně podněty jsou sbírány projektovým manažerem pravidelně prostřednictvím projektového deníku dle



metodiky PRINCE2 a vyhodnocovány jednou za půl roku na výjezdním zasedání s projektovým týmem. Povinná evaluační studie za první fázi projektu bude zpracována v roce 2020, druhá studie bude následovat v roce 2022.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Odpovídá realizace klíčových aktivit a výstupů harmonogramu a aktuálním potřebám?

Realizace klíčových aktivit a výstupů do velké míry **odpovídá harmonogramu a aktuálním potřebám**. Z tabulky s aktivitami v úvodu kapitoly lze vidět, že **zpoždění z předchozího roku bylo významně sníženo**. ERMS je také jedním z výstupů projektu, od kterého si zástupci členských institucí slibují další zjednodušení administrace a správy využívaných EIZ. V souvislosti se zavedením ERMS a možnosti monitoringu využitosti EIZ probíhá dle vyjádření realizačního týmu školení pověřených osob členských institucí a do září 2019 mají zástupci členských institucí možnost vyjádření se k jejich podobě.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Existují rizika, která ohrožují realizaci projektu a dosažení vytyčených cílů?

Rizika projektu vyplývají z Charty projektu. V tabulce níže jsou rizika stanovená Chartou na začátku projektu Evaluátorem průběžně vyhodnocena z hlediska relevance, míry pravděpodobnosti jejich naplnění a opatření vedoucích k jejich eliminaci.

		Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
1.	Název	Časová náročnost administrace zakázek podle předpisů MŠMT v útvech MŠMT	Riziko je nižší než v předcházejícím hodnoceném období, ale je stále relevantní. I přes nižší finanční objem na počet VZ je jejich kontrola dlouhodobě jedním z časově nejnáročnějších součástí administrace na straně poskytovatele dotace. Kontrolu a schvalování VZ poskytovatelem dotace a dalšími subjekty (např. vláda ČR či porada vedení MŠMT) dále ovlivňuje výhradní využití JŘBU. Vzhledem k nižšímu objemu VZ k EIZ je však časová náročnost nižší než v předcházejícím hodnoceném období.
	Popis	V roce 2017 se bude realizovat řada veřejných zakázek menšího či většího charakteru, které při svém výpadku či zdržení mohou narušit harmonogram projektu a plnění jednotlivých etap.	
	Opatření	Přijetí takových výjimečných opatření na MŠMT, aby bylo možno zakázky zahájit v potřebných termínech, dokonalá připravenost zadávací dokumentace	
2.	Název	Složitost veřejných zakázek (VZ)	



		Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
	Popis	S ohledem na zkušenosti z minulého programovacího období se oblast veřejných zakázek jeví jako značně komplikovaná a problematická a riziko nesprávného postupu při zadávacím řízení ze strany zadavatele je poměrně vysoké. V případě zakázek s tak specifickým předmětem plnění (u většiny EIZ existuje pouze jeden poskytovatel, a to jejich vydavatel), jako je tomu v případě tohoto projektu, je potom riziko ještě vyšší. Riziko lze významně omezit zajištěním externího právního dohledu nad celým procesem a související dokumentací.	Riziko je stále aktuální. Právní dohled je zajištěn externím dodavatelem a dosavadní kontroly VZ na EIZ provedené poskytovatelem dotace byly dle vyjádření realizátora projektu bez finančního dopadu. Proběhla změna externí advokátní kanceláře, spolupráce s aktuálním dodavatelem probíhá dle vyjádření realizačního týmu výborně. Dodavatel má zároveň v oblasti VZ značnou erudici.
	Opatření	Zajištění externí služby (právní dohled) zajišťující dohled nad celým procesem, naplánování dostatečných finančních prostředků na tuto službu, dokonale připravená zadávací dokumentace.	
3.	Název	Zpoždění zahájení realizace projektu	Riziko není aktuální. V průběhu hodnoceného období došlo k eliminaci zpoždění v oblasti zasmulvňování EIZ.
	Popis	Výrazná většina licencí na přístup k EIZ sjednaných v rámci současného decentralizovaného modelu je platná pouze do konce roku 2017. Nové licence je tedy nutné zajistit již v průběhu roku 2017. V průběhu roku 2017 je tedy nutné nejen vytvořit funkční národní licenční centrum, ale také zajistit jeho prostřednictvím nové licence u poskytovatelů.	
	Opatření	Maximální možné zkrácení lhůt pro komunikaci s komunitou, intenzivní zapojení odborné skupiny. Přímé urychlené jmenování Odborné rady jejím předsedou pro první fázi projektu. Eventuální spuštění některých činností nevyžadujících explicitně náklady projektu ještě před začátkem projektu.	
4.	Název	Nenaplnění cílů projektu k datu ukončení jeho realizace	Riziko je dle získaných informací stále aktuální, úvodní nastavení projektu nepovoluje vždy dostatečně flexibilně reagovat na změny ve vnějším prostředí a nízké zahrnutí
	Popis	Není vyloučené, že se v průběhu projektu vyskytnou nutnosti takových změn projektu, které nebudou kompatibilní s jeho schválenou verzí. Významným faktorem může být přeměna	



		Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
		obchodního modelu u e-časopisů na Gold Open Access.	tématu OA může vést ke snížení vnímaného přínosu projektu mezi členskými institucemi.
	Opatření	Riziko je částečně eliminováno zkrácením dotovaného období z OP VVV na 3 roky (kratší časový horizont umožní flexibilněji reagovat na situaci).	
5.	Název	Udržitelnost projektu po skončení podpory z OP VVV	S ohledem na způsob tvorby státního rozpočtu je toto riziko stále aktuální. Opatřením může být větší zacílení komunikační strategie na klíčové aktéry v oblasti VaV s cílem zajistit motivovanost alokovat pro provoz centra a na nákup EIZ dostatečné zdroje. Budoucí možnosti jsou předmětem vyjednávání uvnitř sekce III MŠMT i mezi sekcí III a ŘO OP VVV.
	Popis	Existuje riziko, že MŠMT nezajistí dostatečný limit pracovníků s odpovídajícím mzdovým fondem pro část pracovníků zajišťujících provoz CzechELib.	
	Opatření	Po skončení podpory z OP VVV bude podpora i nadále poskytována přinejmenším pro provoz národního centra, případně i pro nákup EIZ z národních zdrojů.	
6.	Název	Rozhodnutí státu nenavázat podporou ze SR po skončení podpory z OP VVV	Viz riziko č. 5
	Popis	Existuje riziko, že se soustředěnému úsilí MŠMT, ČKR, RVŠ a AV ČR nepodaří přesvědčit RVVI, aby počínaje rokem 2020 obnovila podporu zajišťování EIZ z rozpočtu na podporu VaVal. Pokud po skončení podpory z OP VVV nebude poskytována podpora pro nákup EIZ, hrozí masivní odchod uživatelů CzechELib.	
	Opatření	1. CzechELib poskytne materiály pro intenzivní lobbying na vládní úrovni. 2. Kvalitou svých služeb CzechELib přesvědčí, že je výhodné zůstat uživatelem i za těchto podmínek.	
7.	Název	Zánik dodavatele software	Riziko není aktuální, NTK je vlastníkem zdrojových kódů.
	Popis	Nelze vyloučit, že firma, která objednaný software vyprodukuje a bude udržovat, zanikne.	



		Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
	Opatření	Software bude povinně vytvářen jako otevřený a zdokumentovaný kód, funkcionalita bude rozdělena do samostatných, na sobě nezávislých aplikací.	
8.	Název	Umístění CzechELib v NTK	
	Popis	V současnosti nejsou v NTK prostorové kapacity na umístění cca 20 pracovníků centra CzechELib.	
	Opatření	Situaci by zlepšila integrace Ústřední knihovny ČVUT po vzoru knihoven VŠCHT a ÚOCHB. Rekrutace významné části odborníků z pracovníků příjemce (již mají vlastní prostorovou kapacitu), event. z osob alokovaných v kampusu Dejvice (vlastní kapacita, dochozí vzdálenost na týmové meetingy). Využití telekonferenčních prostředků pro komunikaci se vzdálenějšími členy týmů.	Riziko nebylo potvrzeno, dle řízených rozhovorů by naopak byl rizikem přesun CzechELib pod jinou instituci.
9.	Název	Financování nákupu EIZ na národní úrovni z prostředků státního rozpočtu nebude zajištěno, popř. bude zajištěno v omezené míře.	Viz riziko č. 5
	Popis	Existuje riziko, že v rámci státního rozpočtu nebudou v dostatečné míře alokovány prostředky na nákup EIZ.	
	Opatření	CzechELib bude MŠMT žádat, aby požádalo RVVI o obnovení podpory pořízování EIZ počínaje rokem 2020 při přípravě střednědobého výhledu rozpočtu v roce 2017. Současně požádá representaci vysokých škol (ČKR, RVŠ) a předsednictvo AV ČR o podporu této žádosti.	
10.	Název	Personální zajištění licenčního centra – projektové	Riziko je aktuální. Situace na trhu práce stále přetrvává a zvyšuje obecně riziko nedostatečného personálního zajištění CzechELib. Personální obsazení realizačního týmu projektu není k termínu odevzdání průběžné zprávy kompletní (chybí např. garanta publicity– KA6).
	Popis	S ohledem na nutnost specifické kvalifikace hlavního projektového manažera a členů projektového týmu je možné, že se je nepodaří včas získat.	
	Opatření	Vytipování a kontaktování potenciálních odborných zaměstnanců započato již v 3. Q 2016. Adekvátní	



		Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
		výše plánovaných mzdových prostředků zvýší úspěšnost náboru.	
11.	Název	Personální zajištění licenčního centra – odborné	Viz riziko č. 10
	Popis	S ohledem na nutnost vysoké a specifické kvalifikace odborných zaměstnanců národního licenčního centra CzechELib je možné, že se je nepodaří získat včas a v dostatečném počtu.	
	Opatření	Vytipování a kontaktování potenciálních odborných zaměstnanců započato již v 3. Q 2016. Adekvátní výše plánovaných mzdových prostředků zvýší úspěšnost náboru.	
12.	Název	Nezajištění přechodu současných expertů, kteří mají zkušenosti s vyjednáváním licencí a cen EIZ do centrální organizace.	Viz riziko č. 10
	Popis	Existuje riziko, že experti na vyjednávání licencí a cen EIZ (zejména vedoucí konsorcií v rámci realizace programů podpory MŠMT) nebudou mít zájem o práci v rámci centrální organizace, popř. tito experti nebudou osloveni.	
	Opatření	Vytipování a kontaktování potenciálních odborných zaměstnanců započato již v 3. Q 2016. Adekvátní výše plánovaných mzdových prostředků zvýší úspěšnost náboru.	
13.	Název	Hardware selže v průběhu projektu.	Riziko je minimální, dle vyjádření realizačního týmu projektu byl pořízen hardware zajišťující dostatečnou kapacitu. V případě výpadku je pak možné využít rezervy NTK nad rámec projektu.
	Popis	Nelze vyloučit selhání běžného hardware	
	Opatření	Pro spotřební hardware jsou alokovány dostatečné zdroje pro náhradu. Pro tzv. enterprise hardware je počítáno se smluvním zajištěním záruk po dobu udržitelnosti projektu.	
14.	Název	Udržitelnost a bezpečnost dat	



		Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
	Popis	Vzhledem k tomu, že data budou obsahovat i citlivé informace, jako jsou ceny a smluvní podmínky, je nezbytné, aby byla zajištěna jejich nezcizitelnost.	Riziko je minimální, v hodnoceném období nedošlo ke změně závažnosti rizika.
	Opatření	Riziko je eliminováno tím, že software bude provozován v lokální instalaci, nikoliv jako SaaS.	
15.	Název	Neochota účasti uživatelů EIZ v licenčním centru CzechELib.	Riziko je částečně stále aktuální, část EIZ je pořizována mimo projekt CzechELib. Jedná se však o významnou menšinu EIZ a riziko tak dosud nemělo zásadní dopad na průběh projektu.
	Popis	Existuje riziko, že někteří potenciální účastníci budou nakupovat samostatně z prostředků vlastních rozpočtů, anebo si s ohledem na požadovanou výši spoluúčasti budou hledat jiné zdroje financování nákupu EIZ, což povede k fragmentaci portfolia EIZ.	
	Opatření	Výše prostředků podpory je magnetem pro instituce. Riziko výrazně sníženo zkrácením pilotního období – rozumně nízká míra spoluúčasti. V období financování EIZ ze SR bude záležet na výši podpory. Nabídka služeb CzechELib přesvědčí uživatele o výhodnosti participace v rámci projektu, v době udržitelnosti i po ní.	
16.	Název	Hardware nebude dostačovat provozu	Riziko je minimální, v hodnoceném období nedošlo ke změně závažnosti rizika.
	Popis	Hardware je navržen na vysoké vytížení, přesto při mimořádně úspěšném naplňování cílů projektu může být jeho kapacita nárazově překročena.	
	Opatření	Hardwarové řešení bude brát ohled na nárazovou vytíženost, bude pořízen dostatečně dimenzovaný HW.	
17.	Název	Zřízení paralelní instituce zaměřené na centrální nákup EIZ v ČR, decentralizace systému.	Může dojít k decentralizaci finančních prostředků určených k nákupu EIZ, možné riziko zvýšené administrativní náročnosti nákupu EIZ pro členské instituce. Existence akčního plánu pro implementaci Národní strategie otevřeného přístupu ČR k vědeckým
	Popis	Existuje riziko, že některé organizace založí paralelní spolek na nákup EIZ.	
	Opatření	Výše prostředků je magnetem pro instituce. Paralelní spolek bez podpory nemá smysl a není	



		Název – Popis – Opatření	Vyhodnocení rizika v hodnoceném období ze strany EY
		přitažlivý. Nabídka služeb CzechELib přesvědčí uživatele o výhodnosti participace v rámci projektu.	informacím 2017 – 2020 by měla minimalizovat posuzované riziko.

Dalšími riziky, mimo rizika identifikovaná v Chartě, jsou dle evaluátora následující rizika:

- ▶ **Rozdílná ochota a motivace členských institucí k zapojení do projektu** zejména s ohledem na velikost členských institucí (rozdíly ve vnímaných přínosech projektu, rozdílná spokojenost se způsobem výběru EIZ a výpočtu ceny, dosud nebyl identifikován významný dopad tohoto rizika, riziko je však dle sebraných dat stále aktuální),
- ▶ **Případná rozdílná míra finanční spoluúčasti v období po roce 2020** by mohla vést k nižšímu vnímanému přínosu projektu u členských institucí a případnému vystoupení z projektu, respektive nižší spolupráci s národním licenčním centrem – důvodem mohou být podmínky financování v dalším programovém období (financování členských institucí se sídlem v Praze).

Nižší vnímaný přínos projektu mezi velkými klíčovými institucemi (a případně institucemi bez finančního příspěvku projektu CzechELib) může negativně ovlivnit jejich spolupráci a vyjednávání o období po konci realizace projektu CzechELib. Jedním z opatření může být cílená komunikace zaměřená zejména na větší členské instituce. Míra rizika bude předmětem hodnocení dalších evaluačních zpráv.

3.2. Vyhodnocení EQ2

Vyhodnocení evaluační otázky EQ2 – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib? Je prováděna publicita projektu a propagace EIZ efektivní

Publicita a propagace je zaměřena zejména na členské instituce, z nichž převážná většina má **dostatečné informace o projektu** a spolupráci hodnotí jako velmi uspokojivou. Dle zástupců členských institucí došlo **ve srovnání s předcházejícím hodnoceným obdobím¹⁰ ke zlepšení komunikace** s realizačním týmem projektu CzechELib (více viz EQ3). Informace o koncepci projektu jsou předávány především prostřednictvím pravidelných setkávání členských institucí a dále prostřednictvím webových stránek projektu. Setkávání i obsah a přehlednost webových stránek jsou pověřenými osobami členských institucí hodnoceny až na výjimky pozitivně.

Komunikace vůči dalším cílovým skupinám (zástupci veřejné správy v oblasti VaVal či zástupci RVVI) probíhá obdobným způsobem jako v předchozím hodnoceném období, tj. ke komunikaci

¹⁰ Předcházející hodnocené období pokrývalo průběh projektu od jeho zahájení po květen 2018.



dochází zejména v rámci Odborné rady a Řídicího výboru projektu CzechELib, ve kterých jsou účastní zástupci realizátora projektu a dále pak MŠMT, AK VŠ, ČR, a AV ČR.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Do jaké míry mají vymezené cílové skupiny povědomí o existenci a celkové koncepci projektu CzechELib?

U **dalších zainteresovaných stran** je **povědomí o existenci a koncepci projektu taktéž vysoké**. Zástupci veřejné správy (MŠMT a RVVI) vědí o aktivitách projektu CzechELib a to zejména prostřednictvím zapojení v Odborné radě projektu, ve které získávají informace o vývoji projektu a mají možnost vyjádření k průběhu projektu a jeho výstupům.

U studentů VŠ, kteří byli respondenty druhého dotazníkového šetření, je znalost projektu CzechELib poměrně nízká, kdy o projektu slyšeli čtyři respondenti.

Zde je nutné uvést, že studenti VŠ jsou cílovou skupinou projektu (ve smyslu uživatelé výstupů projektu či beneficiáři projektu), avšak nejsou cílovou skupinou komunikace projektu a za propagaci EIZ v rámci členských institucí jsou zodpovědné právě členské instituce. Jedná se tak o doplňující informaci zjištěnou z dotazníkového šetření, avšak vzhledem k nízkému počtu respondentů nelze považovat uvedené výsledky za reprezentativní.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jakým způsobem je realizována publicita projektu a jaké má efekty, je prováděná publicita efektivní?

Komunikace s členskými institucemi probíhá prostřednictvím pravidelných **společných setkání** (červen 2018, leden 2019) a také **individuálně** v souvislosti s vyjednáváním EIZ a řešením případných problémů. Spolupráci a komunikaci s členskými institucemi lze ze získaných dat až na výjimky hodnotit jako velmi dobrou (viz předcházející dílčí evaluační otázka).

Publicita projektu a komunikace vůči dalším zainteresovaným stranám pak probíhá zejména následujícími komunikačními kanály:

- ▶ Webové stránky projektu,
- ▶ Odborné konference (plánovány jsou např. konference CzechELib v červnu 2019 či konference KRECon v listopadu 2019 zaměřená na téma Open Access),
- ▶ Setkávání Řídicího výboru projektu,
- ▶ Prezentace projektu v rámci setkávání platform jako RVVI či RVŠ.
- ▶ info@czechelib.cz

Komunikace vůči zainteresovaným stranám je ukotvena zejména v následujících dokumentech:

- ▶ Strategie řízení komunikace,
- ▶ Komunikační strategie CzechELib 2018.

Uvedené dokumenty však mají stále **především formální charakter** a publicita probíhá v rámci standardních, výše uvedených činností. Významným faktorem je **aktuální neobsazení pozice**



garanta publicity, který má mj. zodpovědnost za řízení publicity projektu, tvorbu tiskových dokumentů a zpráv či komunikaci vůči koncovým uživatelům. V průběhu hodnoceného období dochází k realizaci výběrových řízení na tuto pozici, avšak vybraní uchazeči nakonec odřekli nástup do projektu a k datu psaní 2. PEZ tak uvedená pozice nebyla stále obsazena. V rámci publicity byla vytvořena komunikační strategie na rok 2019, jež byla v dubnu 2019 schválena Řídicím výborem projektu.

Jako **efektivní a funkční publicitu** tak lze **hodnotit komunikaci vůči členským institucím**. K vyšší funkčnosti publicity by přispělo detailnější rozlišení jednotlivých podskupin členských institucí. U dalších zainteresovaných stran pak chybí detailnější komunikační strategie včetně segmentace jednotlivých cílových skupin a jejich charakteristik.

3.3. Vyhodnocení EQ3

Vyhodnocení evaluační otázky EQ3 – Do jaké míry jsou vybraní zástupci cílových skupin spokojeni s informační a metodickou podporou ze strany národního licenčního centra?

Informační a metodická podpora národního licenčního centra je **ze strany členských institucí hodnocena převážně pozitivně**. Pověřené osoby členských institucí vyjadřovaly až na výjimky **spokojenost s rozsahem a přesností poskytovaných informací**. Možným **tématem pro podporu členských institucí** je s ohledem na dlouhodobý horizont realizace projektu **téma Open Access**, které zástupce členských institucí dle dotazníkového šetření i polostrukturovaných rozhovorů zajímá a z dlouhodobého hlediska jej považují za důležité. Potřebu členských institucí reflektuje plánovaná konference Krecon na téma Open Access, jež bude v listopadu 2019 realizována v rámci projektu CzechELib.

Z rozhovorů jako téma případné užitečné podpory ze strany národního licenčního centra vyplynulo metodické doporučení při vyjednávání EIZ mimo CzechELib. Vzhledem ke zkušenostem členů realizačního týmu projektu s vyjednáváním s poskytovateli o nákupu EIZ by mohla být zejména pro menší organizace či nově zapojené pověřené osoby užitečná základní doporučení pro vyjednávání zdrojů, které nelze pořizovat v rámci CzechELib

Zástupci členských institucí jsou s komunikací, spoluprací a informovaností spokojeni (78 % respondentů je se spoluprací a komunikací velmi spokojeno či spokojeno, dalších 12 % je spokojeno s drobnými výhradami) a **komunikaci s realizačním týmem hodnotí jako profesionální**. K pozitivní změně došlo v oblasti komunikace především u hodnocení rychlosti komunikace, tj. nedochází k posunu termínů spojených s vyjednáváním nákupu EIZ.

Oproti předcházejícímu hodnocenému období došlo dle získaných dat ke **zlepšení komunikace a spolupráce**. Důvody lepší komunikace a spolupráce lze hledat především v **ustálení komunikace** dané pokročilejší fází projektu (zástupci členských institucí vědí, na koho se obracet a jaké informace mohou očekávat). Vzhledem k pokročilejší fázi projektu však byly výše zmíněné bariéry vyřešeny a došlo k ustálení komunikace a spolupráce.

Nedostatků identifikované v několika případech se týkaly **zpoždování termínů, nedostatečnost a nepřesnost poskytovaných informací**. Ve všech případech se jedná o větší členské instituce, ve kterých mohou být časové požadavky na zpracování administrativních náležitostí v souvislosti s agendou CzechELib vyšší než v případě menších organizací (např. složitější mechanismus schvalování). Vzhledem k celkovému počtu členských institucí,



respektive respondentů dotazníkového šetření, se však **jedná pouze o jednotky případů**. **Webové stránky projektu** jsou až na výjimky **hodnoceny jako přehledné, srozumitelné a dostatečné** z hlediska rozsahu poskytovaných informací.

3.4. Vyhodnocení EQ4

Vyhodnocení evaluační otázky EQ4 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu u zástupců institucí, které se do projektu zapojily?

Přínos zapojení do projektu CzechELib vnímaný členskými institucemi lze **hodnotit jako vysoký**. Na základě dotazníkového šetření a provedených rozhovorů jsou pozitivně hodnocené zejména následující dosavadní přínosy projektu CzechELib:

- ▶ Vyšší počet pořizovaných EIZ,
- ▶ Úspora finančních prostředků,¹¹
- ▶ Snížení administrativy,
- ▶ Stabilizace financování (např. efektivnější plánování rozpočtu).

V rámci dotazníkového šetření bylo hodnoceno osm různých přínosů vyplývajících z Charty projektu a diskuze se Zadavatelem a zástupci projektu CzechELib. Zástupci členských institucí hodnotily **všechny nabízené přínosy pozitivně**.¹² Většina hlavních přínosů projektu CzechELib byla respondenty hodnocena na velmi podobné úrovni. Největší přínos byl respondenty spatřován ve **stabilizaci systému financování EIZ, sjednocení fakturačních postupů, snížení nákladů na EIZ a snížení administrativy**. Detailní hodnocení jednotlivých přínosů je v následující tabulce:

Poznámka 1 škála 1=velký přínos, 6=žádný přínos

Přínos	Hodnocení
Stabilizace systému financování EIZ	2,3
Sjednocení fakturačních postupů	2,4
Snížení nákladů na EIZ	2,4
Snížení administrativy pro členské instituce	2,4

¹¹ Tyto dva přínosy jsou významně propojené, objem pořizovaných EIZ je v mnoha případech vyšší díky finanční úspoře vyplývající ze zapojení do projektu CzechELib.

¹² Přínosy byly hodnoceny na škále 1 (velký přínos) až 6 (žádný přínos) a neutrální průměrné hodnocení tak bylo na hodnotě 3,5.



Sjednocení licenčních podmínek	2,5
Zvýšení uživatelského komfortu a úrovně služeb	2,9
Rychlejší akvizice EIZ	3,0
Monitoring využívání EIZ a statistiky	3,4

Statistický software **je aktuálně v přípravě**, členské instituce obdržely v dubnu 2019 přehled využívání EIZ pořízených v rámci projektu CzechELib na jejich institucích. Vzhledem k plánovanému spuštění statistického softwaru a automatizaci stahování dat tak **lze očekávat lepší hodnocení** tohoto přínosu v dalším hodnoceném období.

Při srovnání hodnocení přínosů se získanými daty z roku 2018 lze pozitivně hodnotit fakt, že **aktuálně nejlépe hodnocené přínosy vnímali v roce 2018 zástupci členských institucí jako faktory nejvíce ovlivňující dostupnost EIZ** (Náklady na pořízení EIZ mají výrazný vliv na dostupnost EIZ dle 87 % respondentů, stabilita financování 69 %, administrativní náročnost vyjednávání EIZ má výrazný vliv dle 29 % respondentů, mírný vliv na dostupnost vnímá dalších 49 % respondentů). Dle dostupných dat tak **aktivity projektu významně přispívají ke zvyšování dostupnosti EIZ** pro zapojené organizace.

Kromě hodnocení současného přínosu byla zjišťována také **očekávání členských institucí** od projektu. Mezi nejčastější očekávání členských institucí patří snížení nákladů na EIZ a stabilizaci systému financování. Naopak nejméně očekávaným přínosem je rychlejší akvizice EIZ. Očekávání zástupců členských institucí byla zjišťována také v roce 2018 a dle srovnání jsou očekávání členských institucí stabilní.¹³

V rámci evaluace bylo provedeno dvourozměrné hodnocení¹⁴ jednotlivých přínosů, kdy došlo k **porovnávání významu**, který daná oblast pro respondenty má (jejich očekávání) spolu s **hodnocením dosavadního přínosu** v dané oblasti, aby bylo možné identifikovat důležité oblasti, ve kterých nejsou naplňována očekávání členských institucí. Šedá úhlopříčka v obrázku níže označuje stejné hodnoty u obou kritérií, tj. hodnocení dosavadního přínosu odpovídá očekávání členských institucí. Čím více je pak konkrétní přínos od úhlopříčky vzdálen, tím více se liší hodnocení dosavadního konkrétního přínosu a očekávání. Pokud se bod nachází pod

¹³ V dotazníkovém šetření z roku 2018 bylo hodnocení prováděno odlišným způsobem (respondenti měli uvést všechny očekávané přínosy projektu CzechELib), avšak pořadí přínosů zařazených v roce 2018 i 2019 dle očekávání respondentů je totožné.

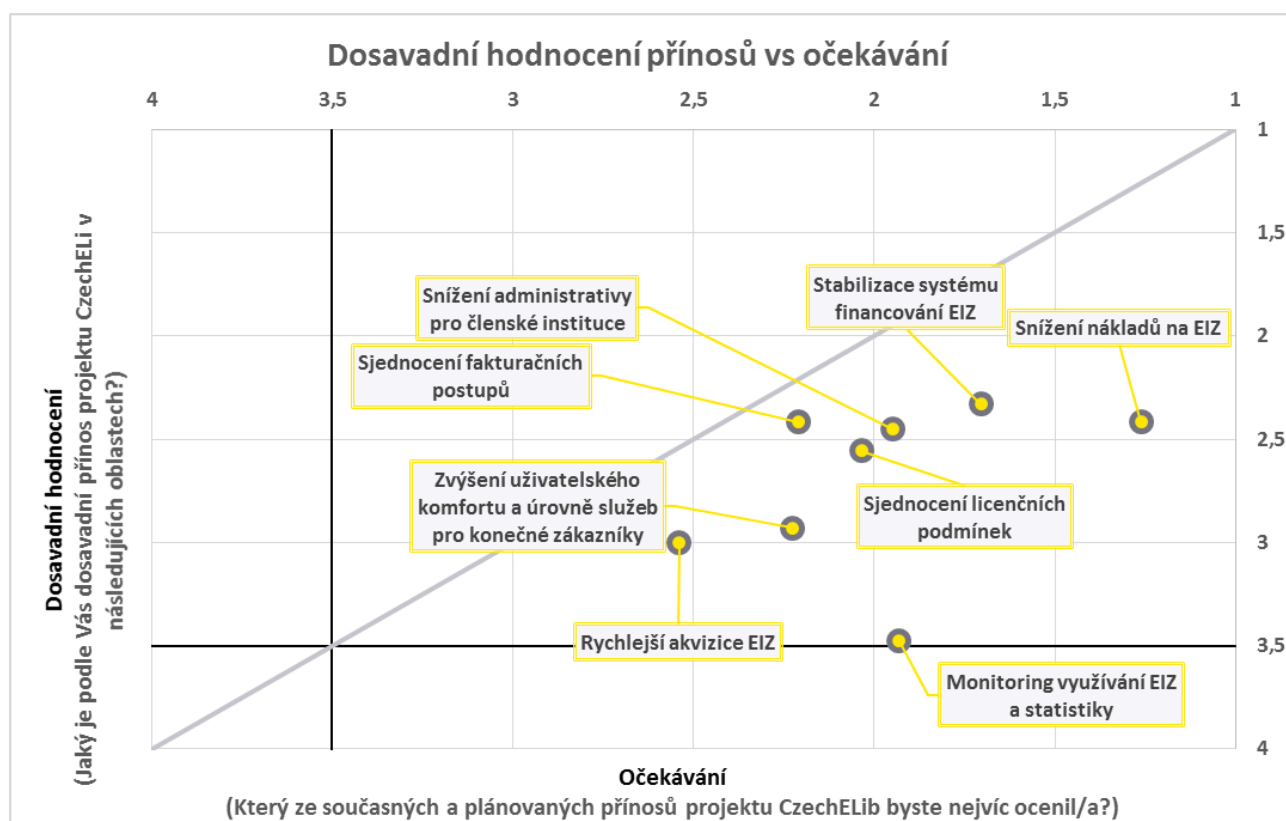
¹⁴ Hlavní výhodou takového hodnocení je identifikace klíčových přínosů, které nejsou hodnoceny příliš pozitivně a respondenti jim zároveň přisuzují vysokou důležitost. Např. „Rychlejší akvizice EIZ“ patří mezi hůře hodnocené dosavadní přínosy, avšak respondenti neměli od projektu CzechELib v souvislosti s rychlostí akvizice EIZ vysoká očekávání. Z hlediska realizace projektu by hůře hodnocená rychlost akvizice EIZ byla výrazně více problematická v případě, že by respondenti měli od projektu v této oblasti vysoká očekávání.



úhlopříčkou, značí to vyšší očekávání než dosavadní hodnocení, naopak v případě, kdy by se daný bod nacházel nad úhlopříčkou, by vnímaný dosavadní přínos byl vyšší než očekávání členských institucí.

Hlavní dvě oblasti, ve kterých se do data realizace dotazníkového šetření (únor – březen 2019) **nepodařilo naplnit subjektivní očekávání** zástupců členských institucí, jsou i) **snížení nákladů na EIZ**, což je dáno zejména vysokým očekáváním zainteresovaných stran¹⁵ a ii) **monitoring využívání EIZ a statistiky**, u kterého zatím nedošlo k plné realizaci.¹⁶ Dosavadní hodnocení a očekávání všech uvedených přínosů je zobrazeno v obrázku níže:

Obrázek 1 Srovnání očekávání a hodnocení dosavadních přínosů



U přínosu „Snížení nákladů na EIZ“, který je zástupci členských institucí vnímán jako nejdůležitější, je možné se detailněji podívat na změny v objemu pořizovaných EIZ u členských

¹⁵ Snížení nákladů EIZ mělo očekávání ve výši 1,2, přičemž respondenti hodnotili jednotlivé přínosy na škále 1= velmi bych ocenil/a až 6=neocenil/a bych vůbec.

¹⁶ Statistický software má být k dispozici v srpnu 2019, do května probíhalo shromažďování připomínek zástupců členských institucí a k červnu 2019 dochází k jejich zapracování.



institucí. **Téměř polovina** (49 %) členských institucí **uvedla pozitivní finanční dopad projektu** pro zapojenou organizaci. **Přibližně jedna třetina** (36 %) uvedla, že ceny EIZ jsou **přibližně stejně vysoké** jako v minulosti.¹⁷

Zbývajících **15 % respondentů** uvedlo, že ve srovnání s minulostí je **souhrnný finanční dopad spíše negativní**. Nejčastěji uváděným důvodem byla výše spolufinancování, status organizace¹⁸ a zdražování EIZ. Přínos stabilizace financování se pak na straně členských institucí pozitivně projevuje zejména ve vyšší znalosti částek za EIZ do roku 2022 a v důsledku schopnosti **lepšího plánování rozpočtů na EIZ**. Jako další přínos uváděli někteří respondenti telefonických rozhovorů **zajištění právních záležitostí**, jelikož daná organizace by si právní servis, nezbytný pro řešení nákupu EIZ, nemohla často dovolit.

Znalost projektu mezi studenty VŠ je nízká (projekt znají 4 z 23 respondentů), přičemž respondenti ke znalosti projektu uvádí, že projekt sjednocuje EIZ pro různé instituce či ke znalosti projektu odpovídají, že projekt znají. Informovanost o projektu mezi studenty VŠ však nepatří mezi cíle projektu a jedná se tak o doplňující popisnou statistiku k této evaluační otázce.¹⁹

Celkově tak lze **vnímaný přínos projektu CzechELib mezi členskými institucemi hodnotit jako vysoký**, přičemž v oblasti monitoringu a statistik využívání EIZ lze v další průběžné zprávě očekávat změnu hodnocení závislou na realizaci souvisejících plánovaných aktivit (podoba modulu, související školení ad.) do května 2020.

¹⁷ Vzhledem k průběžnému růstu cen EIZ lze i udržení ceny EIZ na stejné úrovni považovat za přínos projektu.

¹⁸ V rámci projektu CzechELib došlo k rozšíření cílových skupin o odbornou veřejnost (definovanou výzvou) bez statusu VO tak budou moci získat spolufinancování EIZ v rámci projektu od roku 2020.

¹⁹ Dle seznamu evaluačních otázek jsou studenti VŠ jednou z cílových skupin, od které jsou v rámci této evaluační otázky sbírány informace.



3.5. Vyhodnocení EQ5

Vyhodnocení evaluační otázky EQ5 – Jaký je průběžně vnímaný přínos projektu ostatními klíčovými aktéry?

Přínosy projektu vnímané ostatními klíčovými aktéry jsou **hodnoceny pozitivně**. **Přínosy vnímané zástupci dalších aktérů** poskytují oproti výpovědi členských institucí **detailnější informace**, a to i vzhledem k délce, respektive hloubce provedených rozhovorů.

Souhrnně jsou hlavní vnímané přínosy projektu zejména následující:

- ▶ Centralizace systému, úspora financí a zlepšení pozice ve vyjednávání EIZ,
- ▶ Profesionální tým a sdružení špiček v oboru do jedné organizace,
- ▶ Platforma pro komunikaci klíčových aktérů.

Jedním z hlavních přínosů projektu CzechELib je dle respondentů **centralizace systému**, která má několik významných důsledků. Centralizace vede v první řadě k **úspoře financí** a je v souladu s **principy 3E**.²⁰ Ceny EIZ nemusí být dle rozhovorů vždy nižší než v minulosti, může však docházet k **vyjednání nižšího meziročního nárůstu cen**, než by tomu bylo v případě vyjednávání řadou menších konsorcií. Centralizace se dále projevuje v **lepší pozici pro vyjednávání o nákupu EIZ**, kdy centrální vyjednávání, které zajišťují členové projektu CzechELib, je dle respondentů výhodnější než oddělené vyjednávání jednotlivých konsorcií. Centralizace vede dle respondentů také k **lepšímu mezinárodnímu postavení ČR v oblasti VaV**, kdy zástupci projektu CzechELib zastupují ČR při jednání se zahraničními institucemi (mimo poskytovatele EIZ). V neposlední řadě je důsledkem centralizace také **vyšší transparentnost celého procesu akvizice EIZ**, který zahrnuje např. metodicky náročnou oblast veřejných zakázek, řízení finančních toků či celý proces výběru a nacenění EIZ.

Dalším přínosem projektu, který také vyplývá z centralizace, je dle zástupců klíčových aktérů **sdružení odborníků a vznik profesionálního týmu**, který řeší vícero aspektů spojených s EIZ. Kromě odborníků na téma EIZ (respektive VaV obecně) jsou v rámci národního licenčního centra řešeny dále např. právní služby nebo IT potřebné pro poskytování EIZ. Dle rozhovorů by bylo **vhodné pokračovat v profesionalizaci týmu, získávání dalšího know-how a jeho udržení**, avšak sehnat odborníky v jednotlivých oblastech v kombinaci s manažerskými kompetencemi je dle rozhovorů obtížné (čemuž odpovídá neobsazení části pozic projektu CzechELib).

Třetím významným přínosem projektu, který jde nad rámec cílů uvedených v Chartě projektu, je **vznik a existence platformy pro setkávání klíčových aktérů v oblasti EIZ**, respektive VaV obecně. V odborné radě a řídicím výboru projektu jsou zastoupeny klíčové instituce jako např. příslušných sekcí MŠMT nebo zástupci VŠ a výzkumných institucí (např. AV ČR). Dle rozhovorů

²⁰ Hospodárnost, efektivita a účelnost.



je komunita v oblasti VaV částečně roztržena, a projekt CzechELib tak slouží jako místo pro posilování spolupráce mezi klíčovými aktéry.

3.6. Vyhodnocení EQ6

Vyhodnocení evaluační otázky EQ6 – Je příprava a realizace vnitřních evaluací tzn. evaluací realizovaných v rámci projektu efektivní?

Systematická vnitřní evaluace stejně jako v předcházejícím hodnoceném období neprobíhá a závěry evaluace jsou tak do velké míry stejné jako v 1. PEZ. V rámci řízení projektu probíhají standardní činnosti jako řízení rizik či vyhodnocování plnění plánu, které lze hodnotit jako implicitní využití některých prvků procesní evaluace. Dvakrát do roka probíhá na výjezdním zasedání hodnocení uplynulého období (půl roku) a dochází k přípravě plánu na další období.

Formálně tak evaluace doposud probíhá pouze externě prostřednictvím Dodavatele, kdy výstupy z externí evaluace slouží jako zdroj zpětné vazby cílových skupin projektu a měly by sloužit jako jeden ze zdrojů změnových řízení projektu. Dle rozhovoru se zástupci projektu by k průběžnému internímu vyhodnocení projektu mělo dojít v průběhu roku 2020.

Nastavení interní evaluace není v Chartě projektu obsahově ani termínově určeno (vymezena je pouze závěrečná evaluace projektu, která by měla probíhat v posledních dvou letech realizace projektu). Dle realizačního týmu projektu jsou výstupy interní evaluace plánovány na duben 2021 a prosinec 2022.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Je metodické nastavení evaluací a rozsahu sběru vstupních dat dostatečné k vyhodnocení výsledků a dopadů podpořeného projektu?

Interní evaluace není jasně metodicky ukotvena, v současnosti jsou projektovým manažerem monitorovány podněty a na pravidelném výjezdním zasedání s realizačním týmem vyhodnocovány. Evaluace, konkrétně pak sběr dat za účelem vyhodnocení výsledků a dopadů, tak probíhá převážně implicitně za účelem efektivnějšího řízení projektu. Za prvky interní procesní evaluace lze považovat vyhodnocování rizik a zpětnou vazbu od zainteresovaných stran zapojených do projektu, např. ve formě pravidelných setkání členských institucí. Dochází k průběžné revizi projektu, např. úpravě metodik s cílem zjednodušení procesů (celkem bylo dosud vytvořeno 30 změnových listů).

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Pracuje příjemce se zjištěními a doporučeními, které z evaluací vyplynuly?

V rámci řízení projektu **nedochází k tvorbě formálních výstupů interní evaluace**, a zdroje pro případné změnové řízení (analýza průběhu projektu) jsou tak výstupy externí evaluace realizované Dodavatelem, které jsou s příjemcem komunikovány v podobě každoročních



evaluačních zpráv. Zástupci projektu jsou také průběžně informováni o klíčových evaluačních aktivitách, jako je např. dotazníkové šetření či strukturované rozhovory. Interní evaluace bude dle realizačního týmu projektu probíhat ve 4Q 2020 a první polovině roku 2021.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jsou evaluace v realizované podobě vnímány příjemcem jako přínosný nástroj pro řízení projektu?

Vzhledem k absenci systematické interní evaluace nelze dílčí evaluační otázku v době psaní této průběžné zprávy vyhodnotit.

3.7. Vyhodnocení EQ7

Vyhodnocení evaluační otázky EQ7 – Do jaké míry je vytvořené národní licenční centrum funkční a plní svou roli?

Působení národního licenčního centra lze hodnotit jako **funkční a odpovídající jeho roli**. Z pohledu členských institucí je hodnocena **pozitivně spolupráce a komunikace** s národním licenčním centrem a **požadavky členských institucí na EIZ se daří do velké míry uspokojovat**. Výjimkou jsou v některých případech vysoce specializované EIZ, dílčí neuspokojení poptávky členských institucí lze identifikovat také v případě dodatečného zapojování členských institucí ke stávajícím EIZ.²¹

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Zajišťuje centrum CzechELib komplexní informační podporu o nově zaváděném systému přístupu k EIZ? Pokud ano, jak efektivně?

Informační podpora členských institucí v oblasti přístupu k EIZ je s ohledem na informace získané v dotazníkovém šetření a strukturovaných rozhovorech **dostatečná**. Informační podpora probíhá na individuální bázi (komunikace mezi pověřenými osobami členských institucí a pracovníky národního licenčního centra) a dále ve formě pravidelných setkávání členských institucí, na kterých jsou členské instituce informovány o dosavadních a plánovaných projektových aktivitách.

Mezi studenty VŠ je znalost o projektu CzechELib nízká (viz EQ4) a funkčnost národního licenčního centra z perspektivy studentů VŠ tak nelze vyhodnotit.²²

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jak přínosné jsou realizované vzdělávací aktivity, semináře, konference apod.?

²¹ Aktuálně dochází k úpravě metodiky, respektive rámcové centralizované smlouvy, která by umožnila snazší dodatečné upřesnění původních závazků.

²² Projekt CzechELib nepracuje s cílovou skupinou studenti VŠ, dle seznamu evaluačních otázek jsou studenti VŠ jednou z cílových skupin, od které jsou v rámci této evaluační otázky sbírány informace.



Zástupci členských institucí hodnotí dle rozhovorů pozitivně zejména pravidelná setkání členských institucí. V rámci dotazníkového šetření byla zjišťována poptávka zástupců členských institucí po případných dalších vzdělávacích aktivitách.

Téměř polovina respondentů (41 %) **žádné další školení nepotřebuje.** Důvodem je nejčastěji dostatečnost vzdělávání zajišťovaného samotnou členskou institucí či dostatečnost doposavad realizovaných školení.

Části členských institucí **chybí ve vzdělávání zejména téma Open Access.** Open Access jako téma vzdělávání by ocenilo 22 % respondentů, téma správy/monitoringu využívání EIZ, které je v současnosti v rámci projektu plánováno, by ocenilo 17 % respondentů. Dále se jako téma školení objevovala obecně práce s EIZ, případně novinky v oblasti EIZ (17 %). Jedním z navrhovaných témat byla také propagace EIZ vůči koncovým uživatelům (tj. podpora členských institucí v propagaci EIZ dovnitř jejich instituce např. formou sdílení dobré praxe).

Vzhledem k uvedeným informacím je nutné uvést širší souvislosti k tématům Open Access a práce s jednotlivými EIZ. Téma Open Access není stěžejní součástí projektu CzechELib a z toho důvodu jsou možnosti poskytování školení na toto téma významně omezené. Vzhledem k obecné důležitosti tématu, které se objevovalo jako klíčové z hlediska budoucího vývoje v oblasti EIZ, a taktéž kvůli zjištěním z polostrukturovaných rozhovorů lze realizátorovi projektu a Zadavateli doporučit zvážení vyššího zapojení tématu Open Access do projektu, který by tak lépe reagoval na potřebu členských institucí.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Daří se centru uspokojovat potřeby pro nákup licencí? Pokud ano, do jaké míry?

Nákup EIZ v rámci projektu do velké míry uspokojuje potřeby členských institucí. Členské instituce pořizují skrze projekt CzechELib velké množství EIZ, část z nich pak díky zapojení do projektu pořizuje větší množství EIZ než v minulosti.

Hodnocení uspokojování potřeby členských institucí vychází zejména z podílu EIZ, které členské instituce pořizují prostřednictvím CzechELib a dále ze změny počtu pořizovaných EIZ.

EIZ pořizuje pouze prostřednictvím národního licenčního centra dle dotazníkového šetření přibližně třetina členských institucí (30 %). Tyto organizace utrací celkem za EIZ v průměru méně prostředků než členské instituce, které pořizují EIZ i mimo CzechELib. Ve velké míře pořizují pouze prostřednictvím projektu EIZ zejména výzkumné organizace (58 % pořizuje EIZ pouze skrze projekt) a VVI (42 %).

Převážná část členských institucí, která pořizuje EIZ i mimo projekt CzechELib (celkem 80 ze 115 respondentů), jich však stále prostřednictvím projektu pořizuje významnou část.

Za více než dvě třetiny celkového rozpočtu na elektronické zdroje pořizuje EIZ prostřednictvím CzechELib 61 % členských institucí nakupujících EIZ i mimo CzechELib. Další 30 % takových členských institucí pořizuje prostřednictvím projektu EIZ za více než třetinu celkových prostředků na EIZ a pouze sedm zástupců členských institucí uvedlo, že prostřednictvím projektu pořizují EIZ za méně než třetinu zdrojů na EIZ. Lze tak konstatovat, že **členské instituce pořizují díky projektu CzechELib významné množství EIZ,** které potřebují a národnímu licenčnímu centru se tak ve velké míře daří uspokojovat poptávku členských institucí.



Potřeba EIZ u členských institucí však **není pokryta plně**, a to zejména z následujících důvodů. Dle části respondentů (cca 40 případů) se jedná o vysoce specializované zdroje (či jednotlivé tituly, např. e-kniha), u kterých není dostatečný počet zájemců a zdroje tak nesplňují metodiku projektu (minimálně tři členské instituce se zájmem o pořízení daného EIZ prostřednictvím projektu CzechELib, dále také jako „pravidlo 3+“). Dle provedených rozhovorů je však **občasná nedostupnost** specializovaných EIZ nebo jednotlivých titulů kvůli pravidlu 3+ ze strany členských institucí **pochopitelná**.

V případě dodatečného přistupování členských institucí k již pořizovaným EIZ může dojít k překročení hodnoty pro veřejnou zakázku ve výši 3,873 milionu Kč.²³ V takovém případě je pak nutné přistoupit k vypsání nové VZ, kdy daný EIZ musí dodatečně poptávat tři a více institucí.²⁴

Dlouhodobá smlouva s poskytovatelem EIZ je pak důvodem pořizování EIZ mimo CzechELib **ve 20 případech** (tj. 25 % členských institucí pořizujících EIZ i mimo projekt CzechELib). 14 respondentů uvádí, že je pro ně výhodnější pořizovat EIZ jinak, než prostřednictvím projektu. **V necelé polovině případů se jedná o pořizování EIZ prostřednictvím jiného projektu (VISK8A),²⁵** dalším důvodem je pořizování jednotlivých titulů a pro členské instituce tedy není výhodné platit celou databázi. Posledním důvodem, který uvedly pouze jednotky zástupců členských institucí, je neochota k závazku odběru daného EIZ na delší dobu.

Zástupci členských institucí byli dále dotazováni, zdali se vlivem projektu změnilo množství EIZ, které pořizují. **Více než polovina členských institucí (53 %) pořizuje stejné množství EIZ jako před zapojením do CzechELib.** Pro velkou část organizací má současně zapojení do projektu pozitivní finanční dopad (viz EQ4) a velmi častý je tedy případ členské instituce, která pořizuje v dlouhodobém horizontu stejné (patrně nezbytné) EIZ, avšak vlivem projektu CzechELib dochází k finanční úspoře.

Více než třetina členských institucí (35 %) pořizuje v důsledku zapojení do projektu **více EIZ** (7 % výrazně více, 28 % pořizuje spíše více EIZ). Dle rozhovorů se jedná zejména o členské instituce, které finančně nedosahovaly na některé tituly, a díky finanční úspoře u stávajících EIZ si tak mohly dovolit pořídit větší množství zdrojů.

Menšina členských institucí (12 %) uvedla, že po zapojení do projektu pořizují menší množství EIZ, a to zejména z důvodu **statusu organizace**, který neumožňuje finanční dotaci pořizovaných EIZ a také z důvodu zdražení některých poptávaných EIZ. Změna zařazení některých členských institucí, která by umožnila finanční podporu ze strany projektu CzechELib je aktuálně jedním z témat řešených realizačním týmem projektu CzechELib a za účelem zlepšení situace proběhla revize Charty projektu.

²³ Výjimkou je dodatek pro instituce, které figurovaly v ZD a změna závazku je do výše 10 % původního závazku či podlimitní výše dle zákona o zadávání veřejných zakázek.

²⁴ Dle jednoho řízeného rozhovoru nebyla možnost přihlášení se k pozdějšímu odbírání určitého EIZ v úvodu projektu srozumitelně komunikována.

²⁵ Program VISK8 je určen zejména pro veřejné knihovny a nastavení projektu včetně nákupu licencí na EIZ se od projektu CzechELib liší



Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Jak vnímají spolupracující instituce způsob zapojení do projektem realizovaného systému (osvědčila se dobrovolnost, nebo by raději preferovali direktivní přístup)?

Systém zapojení do nákupu EIZ prostřednictvím projektu CzechELib **hodnotí zástupci členských institucí pozitivně**. V rámci polostrukturovaných rozhovorů byla zjišťována spokojenost pověřených osob s jejich zapojením do projektu. Respondenti shodně uváděli, že jejich **účast v projektu je odpovídající a způsob zapojení do výběru EIZ (způsob poptávání EIZ) je postačující**. Zástupci menších členských institucí v několika případech uvedli, že svou roli, kterou v projektu zastávají, vnímají spíše jako menší a není pro ně problém přizpůsobit se centrálně nastaveným pravidlům, respektive spíše pasivně reagují na nabídku EIZ, které poptávají další členské instituce.

Vyhodnocení dílčích evaluačních otázek – Lze považovat řízení projektu za efektivní?

Řízení projektu, respektive národního licenčního centra, v hodnoceném období **splňuje svůj účel**, tj. **uspokojuje do velké míry potřeby členských institucí v oblasti EIZ** a pověřené osoby členských institucí pozitivně hodnotí dosavadní přínosy projektu. Oproti předcházejícímu hodnocenému období nedochází ve větší míře ke zpoždování aktivit a nedodržování termínů.

3.8. Vyhodnocení EQ9

Vyhodnocení evaluační otázky EQ9 – Je možné identifikovat jakékoliv další (projektem neřešené) nedostatky / slabá místa nebo mezery systému centralizovaného nákupu, které je potřeba řešit? Pokud ano, jaké to jsou a jaká jsou navrhovaná řešení?

Z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů vyplývá **převažující spokojenost zástupců členských institucí se systémem centralizovaného nákupu** (výběr EIZ k akvizici a jejich naceňování) a **aktuální systém centralizovaného nákupu lze považovat za adekvátní**.

Více než devět z deseti dotazovaných zástupců členských institucí (91 %) je s postupem pro výběr EIZ k nákupu **rozhodně či spíše spokojeno**. Důvody nespokojenosti, které byly zjišťovány v rámci dotazníkového šetření a řízených rozhovorů, se pak týkaly jednotek zástupců členských institucí. V několika případech bylo zpochybněno pravidlo 3+ a to s ohledem na počet potřebných členských institucí či způsob započítání dané členské instituce.²⁶

Počet potřebných institucí (3+) je z pohledu evaluátora relevantní, neboť snížení počtu potřebných institucí pro nákup konkrétního EIZ by mohlo výrazným způsobem zvýšit administrativní náročnost a počet realizovaných veřejných zakázek v rámci projektu.

²⁶ Minimální počet členských institucí potřebný k jednání o nákupu konkrétního EIZ je stanoven na hodnotě tři, kdy každá členská instituce má jeden hlas bez ohledu na velikost dané instituce. Dle rozhovoru s realizačním týmem projektu by nižší počet potřebných hlasů výrazně zvýšil počet EIZ a počet hlasů reflektuje zahraniční praxi.



Druhým vnímaným nedostatkem byl ve dvou případech také **způsob započítání nadprůměrně velké členské instituce**, kdy má při výběru EIZ členská instituce jeden hlas bez ohledu na její velikost. Např. u VŠ s vysokým počtem fakult jsou některé EIZ pořizovány pro VŠ jako celek, zatímco jiné pouze pro některé fakulty. Tento nedostatek byl identifikován u některých členských institucí také v případě 1. PEZ, avšak dle srovnání dat vnímání tohoto nedostatku kleslo. Další vnímané nedostatky ve výběru EIZ jako např. nemožnost koupit jednotlivé tituly byly identifikovány pouze jednou členskou institucí a jsou uvedeny v příloze průběžné zprávy. Způsob postupu pro výběr EIZ a stejné hlasovací právo všech členských institucí je z pohledu realizátora dáno snahou o transparentní přístup, tj. všechny členské instituce mají stejná práva při výběru EIZ.

Spokojenost s výpočtem ceny EIZ je u členských institucí vysoká, kdy 94 % hodnotících institucí je s postupem pro výpočet ceny rozhodně či spíše spokojeno. 21 respondentů uvedlo, že neví či neumí odpovědět. Důvody nespokojenosti, které se objevily obdobně jako u způsobu výběru EIZ k nákupu pouze u jednotek členských institucí, je zvýšení cen za EIZ či nedosažení na dotaci (vyplývající ze statusu členské instituce, viz EQ7). Tato problematika je realizačním týmem řešena a došlo k úpravě Charty projektu.

V rámci sběru dat nebyla konkrétní doporučení na změnu postupu pro výběr EIZ uvedena dvakrát či více a získaná doporučení tak nelze generalizovat. Na základě sebraných dat z let 2018 i 2019 lze říci, že případná nespokojenost s postupem pro výběr EIZ a jejich cenou je vyšší spíše u větších institucí. Z toho důvodu je možným doporučením nikoliv změna zavedených postupů, ale **lepší a zacílenější komunikace výhod stávajícího systému vůči větším členským institucím**.



4. Závěry a doporučení

V této kapitole jsou shrnuty závěry k jednotlivým evaluačním otázkám. Pro vybrané závěry jsou následně zpracována doporučení. Závěry vycházejí ze zjištění uvedených v kapitole 3.

4.1. Hlavní závěry v rámci 2. průběžné evaluační zprávy

V hodnoceném období dochází k zasmluvňování dalších EIZ (2019+ a 2020+)²⁷ a částečnému připojování členských institucí ke stávajícím konsorciím či vypisování nových VZ na EIZ 2020+ (pokud by připojení členské instituce ke stávajícímu konsorciu znamenalo překročení hranice zakázky ve výši 3,873 milionu Kč s výjimkou navýšení o max. 10 % původní hodnoty, je nutné vyhlášení nové VZ).). Ve srovnání s předcházejícím rokem je finanční **objem zasmluvňovaných EIZ významně nižší, což je v souladu se záměrem projektu, tj. primární pořízení významných a dražších EIZ**. Projektu **se podařilo dosáhnout průběžného finančního milníku a lze předpokládat splnění závěrečného hraničního finančního milníku**.

Vzhledem k nižšímu finančnímu objemu poptávaných EIZ, získaným zkušenostem na straně realizačního týmu, poskytovatelů EIZ a dalších zapojených aktérů (např. zástupci členských institucí či komise pro transparentní VZ) a dále také ustálení procesů se ve srovnání s předcházejícím hodnoceným obdobím **dodržování harmonogramu projektu výrazně zlepšilo**.

Projektu se daří do velké míry plnit poptávku členských institucí po EIZ. Oproti předcházejícímu hodnocenému období lze dále ve větší míře identifikovat přínosy projektu CzechELib vnímané členskými institucemi a dalšími aktéry v oblasti VaV. Mezi **hlavní přínosy projektu** vnímané zástupci členských institucí patří zejména **vyšší počet pořizovaných EIZ, úspora finančních prostředků, snížení administrativy a stabilizace financování** (např. efektivnější plánování rozpočtu).

Spolupráce a komunikace realizačního týmu s pověřenými osobami členských institucí je **hodnocena pozitivně**, zástupci zapojených institucí mají ve většině případů rychle k dispozici dostatečné informace a webové stránky hodnotí jako přehledné a informačně dostatečné.

Se způsobem výběru EIZ k nákupu a výpočtem jejich ceny je spokojená významná většina členských institucí. Hlavními uváděnými důvody k nespokojenosti je zvýšení cen za EIZ či nulový příspěvek projektu na nákup EIZ v případě institucí bez statusu výzkumné organizace. Díky spolupráci mezi realizátorem projektu a poskytovatelem dotace došlo v lednu 2019 ke změně metodiky rozšiřování konsorcií a veřejné odborné a specializované knihovny budou moci od roku 2020 čerpat podporu z rozpočtu projektu, což by mělo zvýšit vnímaný přínos projektu minimálně u té části členských institucí, které dosud podporu čerpat nemohly.

²⁷ Tj. EIZ s platností od daného roku.



Dochází k průběžnému řešení **dalšího vývoje v oblasti VaV**, které je klíčové z hlediska **udržitelnosti dosažených výsledků**..V současné době se řeší financování EIZ po skončení podpory projektu. O případných možnostech financování se jedná.

4.2. Zhodnocení implementace doporučení z 1. Průběžné evaluační zprávy

1. Průběžná zpráva obsahovala celkem tři doporučení. Přehled jejich implementace je uveden ke každému doporučení níže:

- ▶ **Vytvořit detailní komunikační strategii projektu** – V hodnoceném období byla vytvořena komunikační strategie na rok 2019 zaměřená kromě zástupců členských institucí také na další aktéry v oblasti VaV.
- ▶ **Nastavit interní evaluační proces a využít jeho výstupy při řízení projektu** – V hodnoceném období nedošlo k systematickému nastavení interní evaluace, implicitně jsou využívány některé prvky z procesní evaluace (např. hodnocení rizik).
- ▶ **Zpracovat dostatečnou podkladovou dokumentaci pro potřeby kontrolních/auditních subjektů popisujících důvody využití jednacího řízení bez uveřejnění** – V hodnoceném období došlo k výměně dodavatele právních služeb a také vzhledem k významnému snížení VZ byly dosavadní ex-post kontroly v roce 2019 bez kontrolního nálezu.



4.3. Doporučení

Na základě zjištění k jednotlivým evaluačním otázkám shrnujeme níže doporučení pro další fázi projektu.

Systematicky zavést prvky interní evaluace za účelem průběžného vyhodnocení projektu v roce 2020

S ohledem na EQ6 doporučuje evaluátor **systematické zavedení prvků interní** pŮ Plán interní evaluace by měl obsahovat zejména **určení zodpovědnosti** za evaluační aktivity, **určení konkrétních oblastí** (např. ve formě evaluačních otázek) **a cílové skupin evaluace** (např. realizační tým projektu, členské instituce) a harmonogram interní evaluace vycházející z termínů pro plánované výstupy interní evaluace.

Interní evaluace by měla **zohledňovat výstupy externí evaluace**, aby nedocházelo k dublování aktivit a výstupů. Evaluace by měla zahrnovat **analýzu potřeb členských institucí**, které aktuálně nejsou v rámci projektu saturovány a jež by mohly být předmětem dodatečných projektových aktivit v případě zčásti volné kapacity realizačního týmu projektu. Doporučení vyplývá z nenaplnění doporučení z první průběžné zprávy.

Vytvořit detailní komunikační strategii

V rámci projektu evaluátor doporučuje **zpracovat pro rok 2020** detailní komunikační strategii, jež bude zohledňovat rozdílnost členských institucí ve vnímaných přínosech projektu CzechELib. Komunikační strategie by dále měla **jasně nastavit aktivity vůči klíčovým aktérům** a to zejména s ohledem na udržitelnost dosažených výsledků projektu. Evaluátor předpokládá vytvoření komunikační strategie na další období novým garantem publicity, jehož obsazení je aktuálně v řešení.

Zohlednit v mantinelech nastavení projektu téma Open Access

Ze získaných dat vyplývá **potřeba členských institucí být lépe informován a připraven na případný postupný přechod na OA**. Evaluátor si je vědom mantinelů nastavení projektu v oblasti Open Access, avšak doporučuje zjistit potřeby členských institucí v této oblasti a v rámci možností daných nastavení projektu **zohlednit téma OA v oblasti informační a metodické podpory** (např. prostřednictvím sdílení dobré praxe či zahrnutí tématu do pravidelného setkávání členských institucí). Téma je v dlouhodobém horizontu pro členské instituce klíčové z hlediska financování publikace a zajišťování EIZ. Za účelem zohlednění tématu OA Evaluátor dále doporučuje řešit téma Open Access a jeho nastavení v rámci projektu (např. způsobilost výdajů spojených s tématem OA) s poskytovatelem dotace.



Využít případné kapacity a finanční prostředky na dodatečnou podporu členských institucí

Využít případné volné kapacity realizačního týmu a finančních prostředků na rozšíření **podpory členských institucí nad rámec nákupu EIZ** – Evaluátor doporučuje prostřednictvím **sběru zpětné vazby** (viz doporučení k interní evaluaci) **analyzovat potřeby členských institucí** a v rámci možností projektu je zohlednit při využívání volných kapacit, **možnou formou získání zpětné vazby** členských institucí může být např. pravidelné setkávání členských institucí či krátké dotazníkové šetření mezi pověřenými osobami (v rámci evaluace byly identifikovány možné příklady podpory členských institucí např. ve formě **zjednodušeného postupu pro akvizici EIZ** pro členské instituce pořizující část EIZ mimo projekt CzechELib či **podporu členských institucí při propagaci využívání EIZ v rámci institucí**, přestože se nejedná o činnost vyplývající z Charty projektu).



5. Seznam použitých zdrojů

Ke zpracování 2. Průběžné zprávy byly využity tyto zdroje informací:

1. Metodické podklady v oblasti ESIF/evaluací:

- ▶ Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- ▶ Evaluační plán Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- ▶ Metodické dokumenty MMR-NOK jednotného metodického prostředí pro programové období 2014–2020.

2. Podklady k projektu

- ▶ Projektová žádost,
- ▶ Charta projektu (verze platná k 14. 5. 2019),
- ▶ Strategie řízení komunikace,
- ▶ Komunikační strategie CzechELib 2018,
- ▶ Dokumenty vztahující se k řízení projektu (Strategie řízení rizik, registry rizik, Plán etap)
- ▶ Metodický dokument „Příprava a řízení Individuálních projektů systémových v rámci implementace Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání“.

3. Dotazníkové šetření mezi institucemi zapojenými do projektu CzechELib

4. Řízené rozhovory se zástupci institucí zapojených do projektu CzechELib

5. Řízené rozhovory se zástupci dalších organizací (např. organizace veřejného sektoru)

6. Dotazníkové šetření mezi studenty vysokých škol

7. Schůzka s projektovým týmem CzechELib.

6. Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – technická zpráva

Příloha č. 2.1 – vzor dotazníku pro členské instituce (CAWI)

Příloha č. 2.2 – vzor dotazníku pro studenty vysokých škol (CAWI)

Příloha č. 2.3 – anonymizované výsledky dotazníkového šetření pro členské instituce

Příloha č. 2.4 – anonymizované výsledky dotazníku pro studenty vysokých škol

Příloha č. 2.5 – scénář rozhovoru s členskými institucemi a anonymizované přepisy

Příloha č. 2.6 – scénář rozhovoru se zástupci dalších aktérů a anonymizované přepisy

Příloha č. 3 – grafický přehled výstupů evaluace

Příloha č. 1 – technická zpráva

Cílem dotazníkového šetření bylo od respondentů zastupujících členské instituce zjistit postoje a názory na začlenění do projektu CzechELib, hodnocení spolupráce a komunikace s realizačním týmem projektu CzechELib, dále zjistit, v čem spatřují přínosy projektu, a co dalšího by naopak ocenili. Podoba dotazníkového šetření byla průběžně konzultována se Zadavatelem a realizačním týmem projektu CzechELib. Veškeré podněty a připomínky byly reflektovány a zohledněny do výsledné podoby dotazníku.

Dotazníkové šetření bylo realizováno interním dotazníkovým nástrojem EY (eSurvey), a to online formou CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Pro sběr dat bylo realizačním týmem CzechELib dodáno realizátorovi 139 kontaktů ze 121 členských institucí. Dotazníkové šetření začalo 20. února 2019 a probíhalo do 8. března 2019. V tomto období byly respondentům zaslány připomínky s žádostí o vyplnění dotazníku.

Ze 139 dotázaných vyplnilo dotazník alespoň částečně 125 osob, kompletně jej pak vyplnilo 115 osob (83 %). Dotazník vůbec nevyplnilo 13 oslovených osob (10 %), návratnost dotazníkového šetření tak lze hodnotit jako velmi vysokou.

Graf 1 Vyplnění dotazníkového šetření



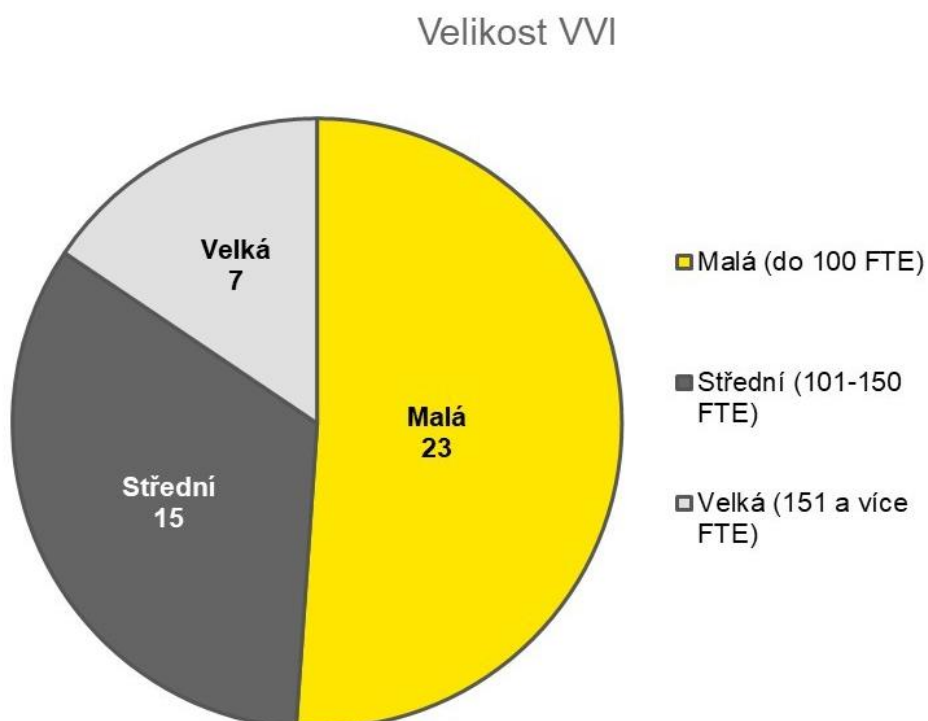
V rámci dotazníkového šetření byly zastoupeny všechny typy členských institucí. V následujícím grafu je uveden počet respondentů za každou instituci. Při zodpovězení „Jiné“ respondenti konkretizovali zastupovanou instituci (jednalo se např. o muzeum či organizaci veřejného sektoru).

Graf 2 Počty respondentů dle typu organizace

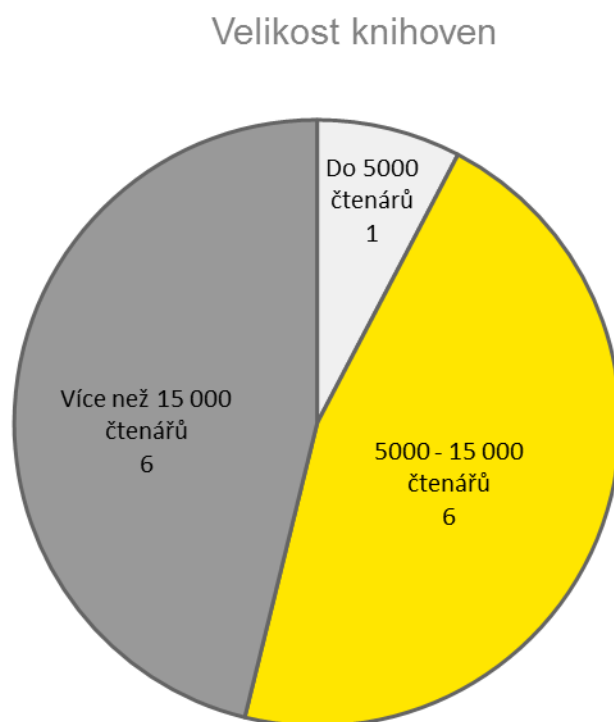


Pro typy institucí VVI, VŠ a knihovny byla podotázkou zjišťována velikost dané instituce. Následující tři grafy znázorňují zastoupení velikosti těchto institucí v dotazníkovém šetření. V grafech nejsou zahrnuty odpovědi *Nevím/neumím odpovédět*.

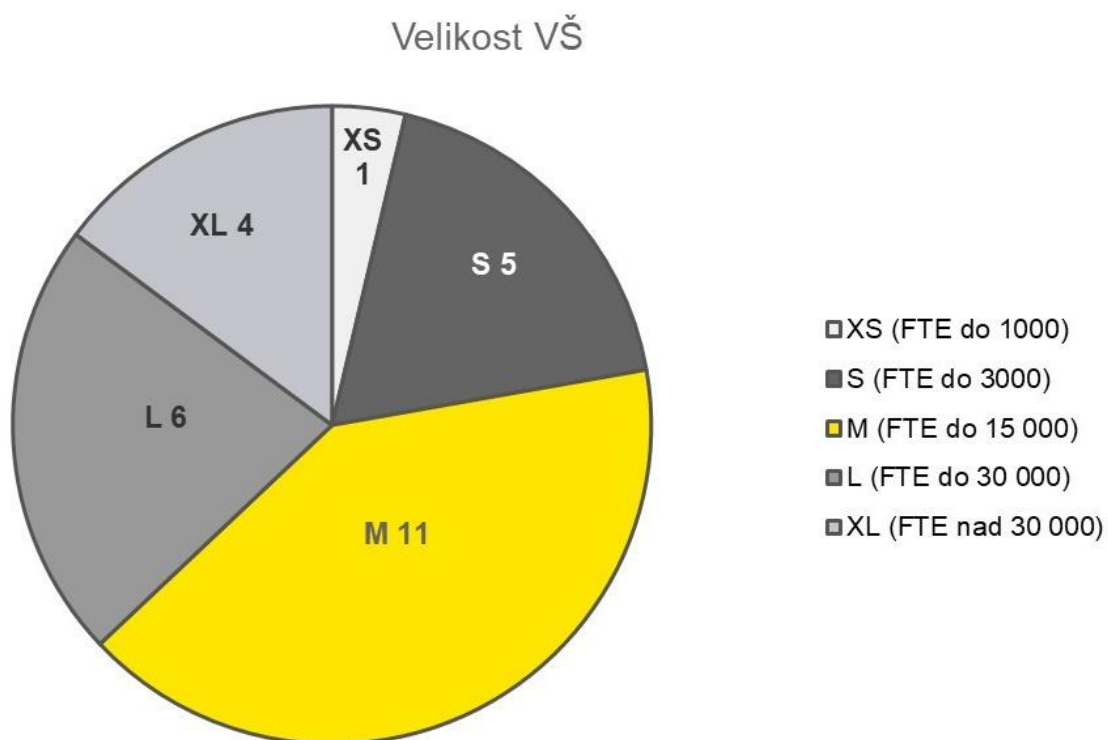
Graf 3 Velikost VVI



Graf 4 Velikost knihoven

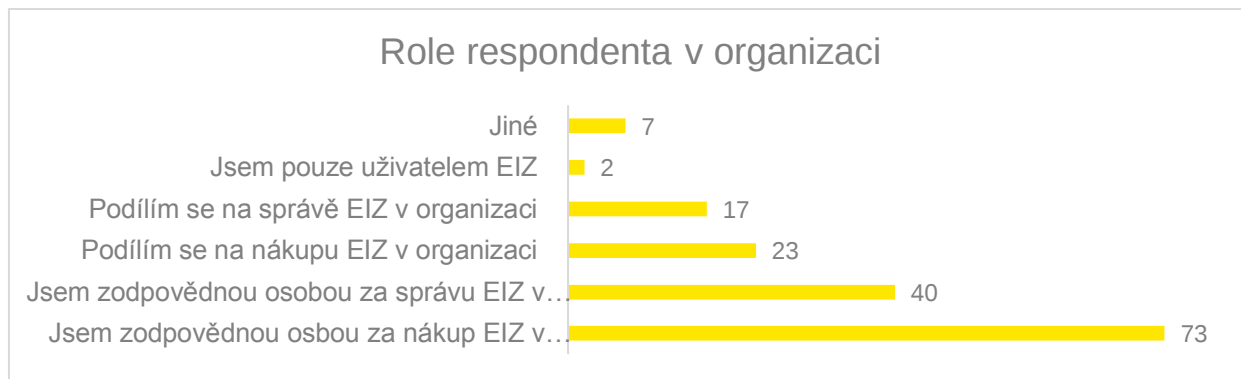


Graf 5 Velikost VŠ



V průběhu šetření byli respondenti dotazováni na jejich roli v členské instituci, přičemž bylo možné označit více odpovědí. Nejčastěji se jednalo osoby, které jsou zodpovědné za nákup nebo správu EIZ v organizaci (73 a 40). Následující skupinou byly osoby, které se podílí na nákupu či správě EIZ v organizaci (23 a 17). Pouze dvě osoby odpověděli, že jsou uživateli EIZ a sedm odpovědí spadalo pod možnost „Jiné“, jednalo se například o kontaktní osobu pro zajištění EIZ nebo knihovníky. Oba respondenti, kteří uvedli, že jsou pouze uživateli EIZ, však zároveň uvedli i jinou roli a z toho důvodu byli ve vzorku ponecháni.

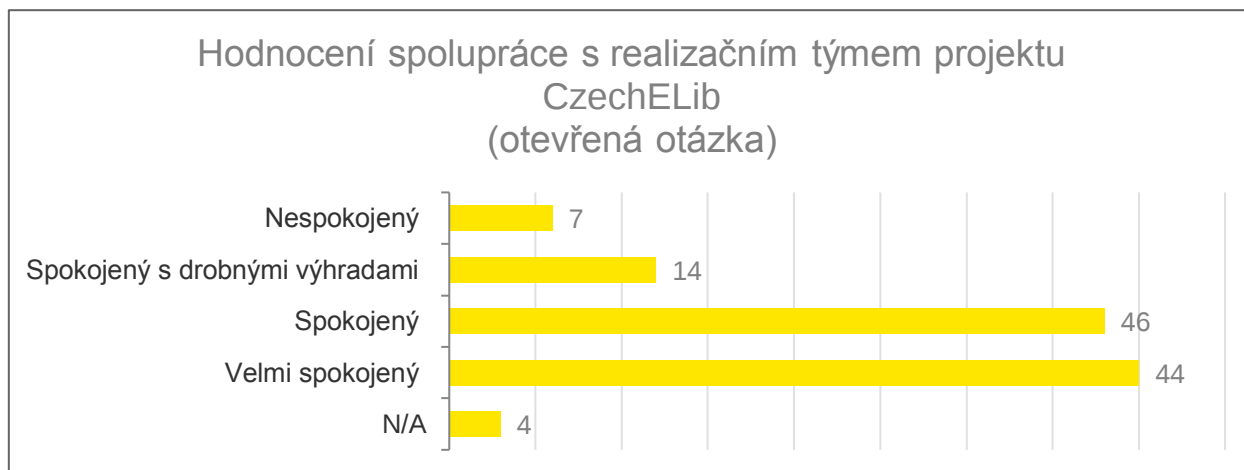
Graf 6 Role respondenta ve vztahu k EIZ v organizaci



Spolupráce a komunikace s realizačním týmem CzechELib byla hodnocena v otevřené otázce a v rámci analýzy dat došlo ke kódování do čtyř stupňů spokojenosti (viz graf níže). Spolupráce byla hodnocena převážně pozitivně, kdy 44 respondentů odpovědělo, že jsou velmi spokojeni a označovali spolupráci za výbornou. Dalších 46 respondentů vyjádřilo spokojenost tím, že nemají co vytknout, či že spolupráce je taková, jakou si ji představovali. V případě, že měli respondenti obsáhlejší odpovědi, vyzdvihovali především rychlost komunikace, přehledné webové stránky a také jednoznačný posun k lepšímu oproti předešlému období.

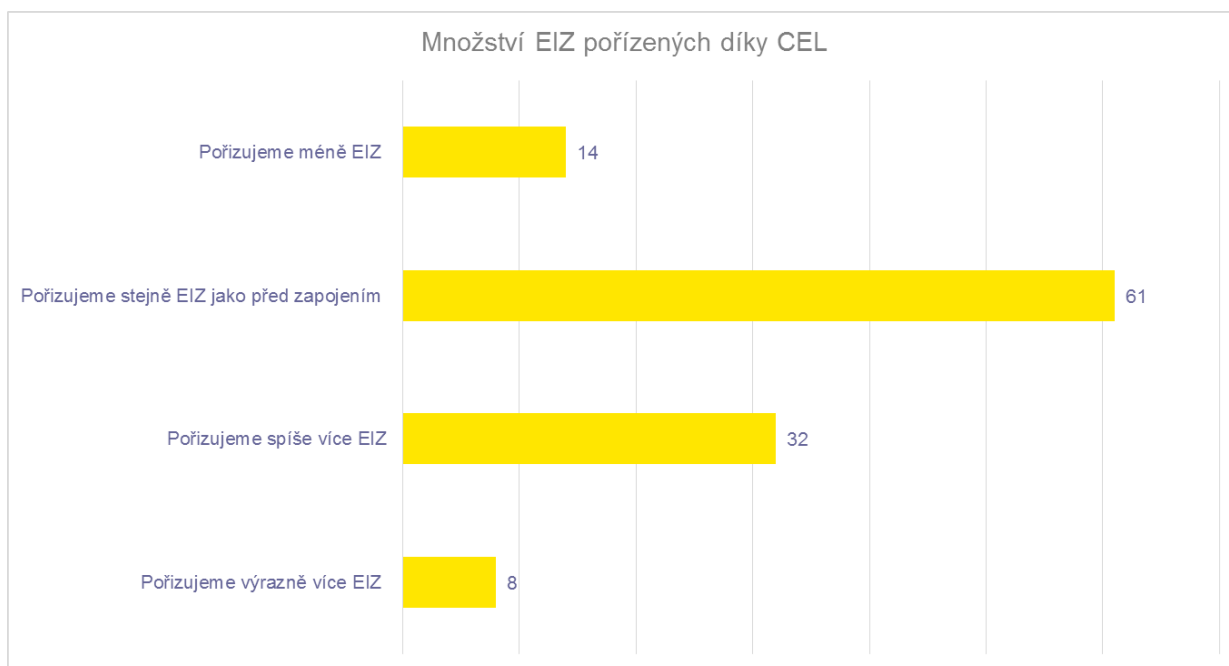
14 respondentů označilo spolupráci jako dobrou, nicméně měli i několik výhrad, které se týkaly převážně nastavování a dodržování termínů, přílišné administrativní náročnosti popřípadě nejednoznačnost informací. Doplňovali však, že tyto výtky jsou pro ně spíše drobnostmi. Na druhou stranu ale 7 respondentů odpovědělo, že jsou pro ně obdobné důvody vážnější, a tím pádem jsou se spoluprací nespokojeni. Otevřené odpovědi jsou k dispozici v anonymizovaných výsledcích dotazníkového šetření.

Graf 7 Hodnocení spolupráce s realizačním týmem projektu CzechELib



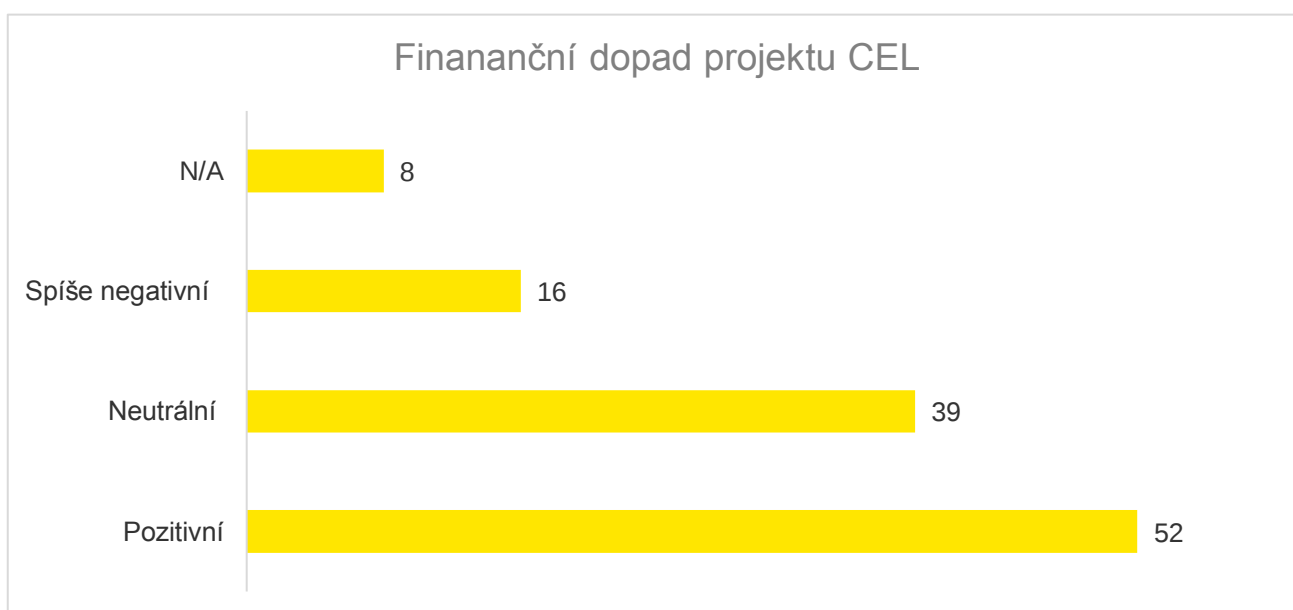
V rámci dotazníkové šetření odpovídali respondenti na otázku, jaký vliv mělo zapojení do projektu CEL na množství pořízených EIZ. Jednalo se o uzavřenou otázku se čtyřmi možnými odpověďmi (viz vzor dotazníkového šetření pro členské instituce).

Graf 8 Množství pořízených EIZ



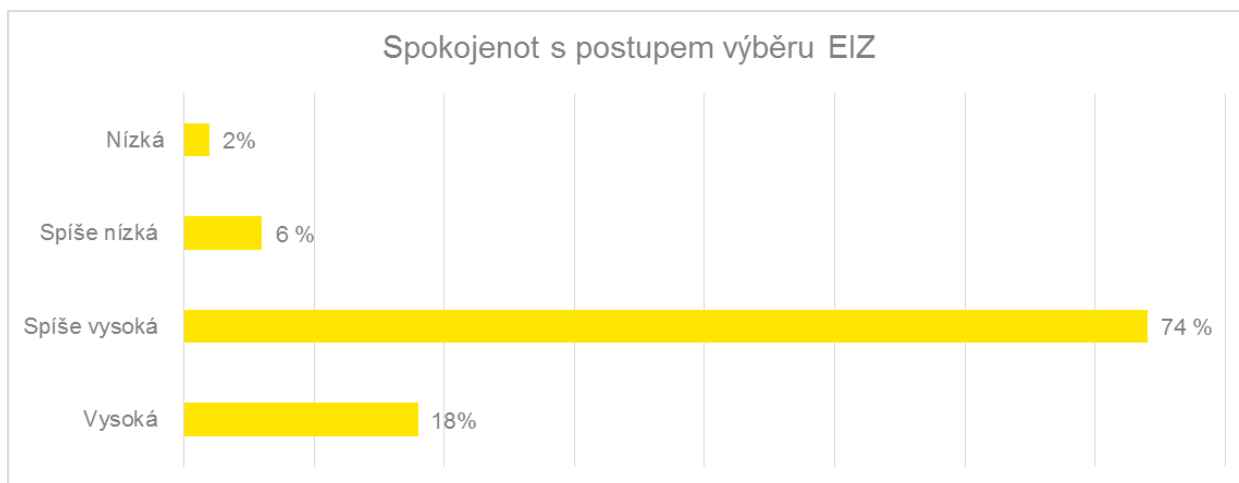
Respondenti také mohli během průzkumu odpovídat na otevřenou otázku týkající se finančního dopadu zapojení se do projektu CEL na jejich instituci. Nejvíce odpovědí (52) bylo pozitivních v tom smyslu, že dané instituce mohly pořídit stejné množství EIZ za nižší cenu či vyšší množství EIZ, ale za stejnou cenu, jako v předešlém období. Další poměrně velká skupina respondentů (39) nepocítovala žádný finanční dopad po zapojení do projektu, respektive, že ceny a množství EIZ zůstaly stejné. 16 dotázaných naopak odpovědělo, že dopad CEL byl pro jimi zastupovanou organizaci spíše negativní. Cena se jim buď zvýšila, nebo za stejnou cenu poříдили méně EIZ: 8 respondentů neodpovědělo nebo neznalo odpověď.

Graf 9 Finanční dopad projektu CEL



V průběhu šetření mohli respondenti vyjádřit spokojenost s postupem výběru EIZ. Jednalo se o uzavřenou otázku, ve které byly čtyři možnosti odpovědí. 19 respondentů je se způsobem velmi spokojeno a 80 spíše spokojeno. Naopak 7 osob je spíše nespokojeno a 2 nejsou spokojeny vůbec.

Graf 10 Spokojenost s postupem výběru



Dalším tématem bylo školení – respondenti byli dotazováni na školení, které by v rámci zapojení do projektu ocenili. 39 dotázaných odpovědělo, že žádná školení poskytnuté CEL nepotřebují, nebo že si školení organizují sami. Respondenti, kteří by školení ocenili, většinou uváděli téma Open Access (19 odpovědí), práci s EIZ (25 odpovědí) nebo obojí (6 odpovědí). 5 odpovědí bylo neutrálních, respektive uvítali by školení na jakémkoliv relevantní téma. 12 respondentů pak navrhovalo různorodá témata jako ERMS, práci se statistikami nebo problematiku licenčních smluv. Otevřené odpovědi jsou dostupné v příloze s anonymizovanými výsledky dotazníkového šetření pro zástupce členských institucí ve formátu XLS.

Graf 1 Školení

